

GHID DE UTILIZARE A INTERNETULUI

EDIȚIA A 2-A
Consolidarea respectării
drepturilor omului prin punerea
în aplicare a agendei digitale
a Republicii Moldova

<http://eap-pcf-eu.coe.int>

Programmatic Cooperation Framework for
Armenia, Azerbaijan, Georgia, Republic of Moldova, Ukraine and Belarus

Funded
by the European Union
and the Council of Europe

EUROPEAN UNION

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Implemented
by the Council of Europe

Stimate tinere,

Internetul a transformat radical modul de acces la informații și comunicare – creând noi oportunități pentru consolidarea democrației. Din păcate, acesta poate fi, de asemenea, folosit pentru constrângerea drepturilor omului și comiterea de infracțiuni pe Internet.

Internetul nu are frontiere și a devenit un instrument global de exercitare a drepturilor dvs. și anume:

- Access la Internet la preț accesibil și nediscriminatoriu, inclusiv pentru persoanele cu dezabilități
- Libertatea de exprimare și informare, dreptul la opinie pe Internet, în același timp cu respectarea demnității și vieții private ale altor utilizatori
- Libertatea de întrunire, asociere și de participare, votare pe rețelele de socializare și pe alte pagini web
- Dreptul la viața privată și protecția datelor cu caracter personal
- Dreptul de acces online la educație și cunoaștere
- Protecția copiilor și a tinerilor pe Internet
- Dreptul dvs. la protecție și îndrumare specială în timpul utilizării Internetului

Dacă conținutul publicat on-line compromite demnitatea, securitatea, confidențialitatea sau poate fi utilizat în viitor împotriva dvs., la solicitare, acesta trebuie șters în cel mai scurt timp posibil. Trebuie să fiți protejat de orice intervenție la bunăstarea dumneavoastră fizică, mentală și morală, în special în ceea ce privește exploatarea sexuală și abuzul online (grooming), inclusiv împotriva mesajelor xenofobe ce incită la ură.

În cazul în care drepturile dvs. sunt restricționate sau încălcate, raportați abuz accesând pagina:

www.internetsigur.md sau contactați următoarele instituții:

Inspectoratul General de Poliție
Ministerul Educației
Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei
Procuratura Generală

GHID DE UTILIZARE A INTERNETULUI EDIȚIA A 2-A

Compilat de
Janice Richardson (redactor),
Andrea Milwood Hargrave, Basil Moratille,
Sanna Vahtivouri, Dominic Venter și Rene de Vries

Actualizat de
Betsy Burdick, Chris Coakley
și Janice Richardson

Diviziunea Media
Direcția Generală II – Drepturile Omului
Proiectul „O bună guvernare în societatea informațională”
Direcția Generală a Afacerilor Politice
Consiliul Europei

Tipărit la Chișinău, noiembrie 2016
(Tipogr. "Nova Imprim")

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Programmatic Cooperation Framework for Armenia, Azerbaijan, Georgia, Republic of Moldova, Ukraine and Belarus

---

Funded
by the European Union
and the Council of Europe

COUNCIL OF EUROPE

Implemented
by the Council of Europe

Această ediție este publicată în contextul implementării programului privind edificarea societății informaționale și Guvernanța Internetului al Cadrului de cooperare programatică al Uniunii Europene și Consiliului Europei pentru anii 2015-2017: „Consolidarea respectării drepturilor omului în procesul de implementare a Agendei Digitale a Republicii Moldova”.

Acest proiect comun al Uniunii Europene și Consiliului Europei are drept scop creșterea gradului de conștientizare și respectarea drepturilor omului, în special a libertății de exprimare și a vieții private, în contextul dezvoltării societății informaționale în Republica Moldova.

Consiliul Europei (CoE) și Uniunea Europeană (UE) sunt organizații separate, cu roluri diferite, dar complementare, care acționează împreună pentru a promova drepturile omului, democrația și statul de drept. Cele două organizații conlucrează strâns, în domeniile de interes comun, în special în materia de promovare a drepturilor omului și a democrației în Europa și în regiunile învecinate. Cooperarea dintre UE și CoE permite fiecărei organizații să beneficieze de competențele specifice ale celeilalte, astfel susținându-se reciproc în activitatea lor. Pentru mai multe informații privind Cadrul de cooperare programatică pentru Parteneriatul Estic: <http://eap-pcf-eu.coe.int>.

Drepturile de autor și proprietate privind originalul publicației aparțin Consiliului Europei. Drepturile de autor privind traducerea publicației în limba română aparțin Centrului pentru Jurnalism Independent din Republica Moldova

Cuprins

Sfaturi pentru cititor	5
Introducere	7
Fișa nr.1 – Conectarea	9
Fișa nr.2 – Crearea paginilor web	11
Fișa nr.3 – Căutarea informației	15
Fișa nr.4 – Portalurile	19
Fișa nr.5 – Poșta electronică	23
Fișa nr.6 – Spam-urile	27
Fișa nr.7 – Chat-urile	31
Fișa nr.8 – Forumurile de discuții	37
Fișa nr.9 – Bibliotecile mondiale	39
Fișa nr.10 – Muzică și imagini pe Internet	43
Fișa nr.11 – Creativitate	47
Fișa nr.12 – Jocuri	51
Fișa nr.13 – Studii la distanță	55
Fișa nr.14 – Certificare și filtrare	59
Fișa nr.15 – Viața privată	63
Fișa nr.16 – Securitatea	67
Fișa nr.17 – Intimidarea și hărțuirea	71
Fișa nr.18 – Comerțul online	75
Fișa nr.19 – A deveni un e-cetățean activ	77
Fișa nr.20 – Tehnologia mobilă	81
Fișa nr.21 – Blog-urile	85

Sfaturi pentru cititor

1. Pentru a explica termenii din acest ghid, autorii recurg la Wikipedia, o enciclopedie gratuită, scrisă în colaborare cu utilizatorii Internetului din întreaga lume și actualizată în permanență. Ghidul oferă adrese ale paginilor web unde pot fi găsiți termenii specifici, de exemplu, „căutare booleană”, „computer zombi” sau „phishing”; alți termeni pot fi găsiți prin intermediul paginii principale a Wikipedia <<http://www.wikipedia.org>>.

Adresele definițiilor din Wikipedia sunt indicate în paranteze. Alte adrese web sunt indicate în acolade.

De notat că aceste referințe deschid direct versiunea în limba engleză a paginii web a Wikipedia, care oferă mai multe versiuni ale diferitelor site-uri, în diferite limbi.

2. Pentru a nu scrie adresele mari și dificile web, citate în acest ghid, consultați versiunea online, care oferă linkuri automate și poate fi accesată la <<http://www.coe.int/media>>. Consultați această versiune pentru orice adresă web pe care nu o puteți accesa.

3. În ghid se operează cu termenul “student”, avându-se în vedere o persoană tânără, fie că e vorba de student, licean sau elev, care studiază la școală sau acasă, indiferent de vârstă sau nivelul de instruire.

Toate adresele Internet citate au fost accesate ultima dată în ianuarie 2006.

Introducere

De ce e nevoie de fișe informaționale de instruire în domeniul Internetului?

De mai bine de un deceniu Internetul și tehnologia celulară modifică încontinuu multiplele fațete ale vieții cotidiene în întreaga lume. Ele transformă stilurile noastre de muncă și de odihnă și înaintează mai multe cerințe față de noi, ca cetățeni activi.

Fișele de instruire în domeniul Internetului ale Consiliului Europei reprezintă un ghid în explorarea acestei remarcabile rețele de informare și comunicare.

Fișele au drept obiectiv:

- de a oferi profesorilor și părinților un know-how tehnic suficient pentru a le permite să însoțească tinerii și copiii în călătoriile de descoperire a noului prin intermediul tehnologiilor de comunicare;
- de a evidenția problemele etice și de a sesiza în esență valoarea pedagogică a Internetului și a tehnologiei celulare;
- de a propune idei de activități practice și constructive, în sălile de clasă sau la domiciliu, pentru explorarea Internetului și a tehnologiei celulare;
- de a sugera metodele mai eficiente de utilizare a Internetului într-o gamă variată de domenii;
- de a furniza contacte (linkuri), care ar oferi informație amplă sau exemple practice.

Problemele etice și pericolele Internetului

După cum se subliniază în fiecare fișă informațională, pe lângă numeroasele avantaje pe care ni le oferă Internetul, noi trebuie să fim pregătiți să ținem piept provocărilor. Virușii (http://en.wikipedia.org/wiki/Computer_virus), de exemplu, costă administrațiile și întreprinderile private din Europa de la două până la trei miliarde de euro anual. E-mail-urile nesolicitate, cunoscute sub numele de spam (http://en.wikipedia.org/wiki/E-mail_spam), reprezintă peste 90 la sută din toate mesajele electronice, peste 1,5 la sută dintre acestea conținând un cod contagios. O parte semnificativă a paginilor web au un conținut ilicit sau prejudiciabil, subminând drepturile fundamentale ale omului și demnitatea umană. În plus, conceptul de egalitate, atât de fragil, este amenințat de scindarea digitală (http://en.wikipedia.org/wiki/Digital_divide), care îi separă pe cei care "au" de cei care "nu au".

Din cauza lipsei de mijloace materiale mulți tineri nu au acces la Internet, la capacitățile tehnice și online, care le-ar permite să găsească informația și să o utilizeze eficient.

Exploatarea la maximum a tehnologiei de informare și de comunicare

Internetul, conform sensului acestui cuvânt, nu este decât o rută într-o rețea de informare. Dezvoltarea tehnologiei, cum ar fi rețelele fără fir și serviciile de telefonie mobilă de ultimă generație, schimbă metodele de acces la Internet.

În prezent este necesar ca fiecare cetățean să fie instruit în domeniul informațional, o formă de instruire în secolul 21 bazată pe patru coloane fundamentale ale societății: a ști, a face, a fi și a conviețui.

Un manual evolutiv pentru profesori și părinți

Deoarece tehnologiile se dezvoltă și alte surse de informare devin accesibile, fișele informaționale prezentate aici vor fi actualizate și vor fi adăugate fișe noi. Vă invităm să participați la acest proiect, expediindu-ne evaluările și ideile dvs. despre activitățile școlare, metodele eficiente sau linkuri pertinente. Va rugăm să ne trimiteți informația la Consiliul Europei la: media.IS@coe.int

Fișa informațională nr.1

Conectarea

Internetul este o rețea globală de computere unite prin intermediul serverelor, care funcționează ca noduri de conectare (http://en.wikipedia.org/wiki/Node_%28networking%29). În martie 2005 numărul estimativ al utilizatorilor Internet constituia 900 de milioane, dintre care peste 250 de milioane în Europa.

Avantajele pedagogice ale utilizării Internetului

- Internetul oferă o multitudine de idei noi și resurse pentru profesori; planuri pentru lecții, exerciții online pentru studenți și jocuri electronice educative.
- Internetul facilitează schimbul de experiență și comunicarea între profesori și studenți, făcând abstracție de frontierele dintre țări.
- Internetul oferă studenților oportunitatea de a participa la proiecte pentru însușirea limbilor străine și cunoașterea altor culturi. Această metodă este mai rapidă și mult mai eficientă decât schimburile tradiționale de studenți și nu implică cheltuieli pentru călătorie.
- Internetul face accesibile instrumentele de cercetare chiar și pentru acei care nu obișnuiesc să viziteze cu regularitate biblioteca tradițională.

Probleme etice și riscuri

- Ca și în societate, în Internet există fraude, informații false și materiale inadecvate copiilor.
- Deși Internetul oferă mai multe posibilități, soluțiile tehnice nu sunt întotdeauna mai bune decât cele tradiționale. Poșta electronică, de exemplu, a revoluționat procesul de comunicare, dar nu va înlocui niciodată comunicarea față în față dintre două persoane.

Cum veți realiza conectarea?

- În cazul în care vă conectați dintr-o instituție (școlară, universitară, administrativă), probabil computerul dvs. este unit la un server "din oficiu".
- Pentru a vă conecta la Internet de la domiciliu, veți avea nevoie de:
  - un computer dotat cu modem;

- legătură telefonică;
- un abonament la un prestator de servicii Internet (PSI).
- Prestatorii de servicii Internet (http://en.wikipedia.org/wiki/Internet_service_provider) realizează legătura necesară dintre utilizator și Internet. Această funcție o pot exercita companii private, de prestare a serviciilor de telecomunicații sau operatori ai rețelelor prin cablu, sau instituții, de exemplu, universitățile.
- De regulă, PSI-urile solicită o taxă lunară pentru abonament și oferă o varietate de servicii.
- Utilizatorul poate accesa Internetul prin intermediul unei linii telefonice analogice (http://en.wikipedia.org/wiki/Dial-up_access). De obicei, utilizatorul este taxat conform timpului de conectare, ca în cazurile unei convorbiri telefonice obișnuite. O linie analogică nu permite conectarea simultană la Internet și telefon. Viteza conexiunilor este mică.
- O conexiune la debit înalt (http://en.wikipedia.org/wiki/Broadband_Internet_access) oferă acces prin rețeaua digitală. Ca exemple în acest sens servesc ISDN (<http://en.wikipedia.org/wiki/ISDN>) și DSL (http://en.wikipedia.org/wiki/Digital_Subscriber_Line). De regulă, abonamentele pentru acest tip de conexiune permit acces nelimitat pentru o taxă fixă. Totuși, PSI-urile pot stabili o limită pentru volumul de date ce poate fi accesat. Viteza de conectare este mult mai mare, aceste linii oferind posibilitatea de a telefona fără a deconecta Internetul.
- Un număr tot mai mare de computere, în special cele portabile, sunt dotate cu cartele pentru rețeaua fără fir (Wifi) (<http://en.wikipedia.org/wiki/wifi>), permițând conectarea la Internet fără cablu la domiciliu sau în locurile publice, unde nu există rețea prin cablu, cum ar fi cafenelele și aerogările.

Sugestii practice

- Alegeți o conexiune adecvată pentru utilizarea Internetului. Conexiunea la debit înalt pare a fi avantajoasă în cazurile în care Internetul este folosit cu regularitate.
- Dacă dispuneți de conexiune la debit înalt, deconectați-vă pentru perioada de timp în care nu navigați pe Internet. Conexiunea inactivă prelungită ar putea să nu vă coste suplimentar, însă sporește riscurile (vedeți Fișa informațională nr.16).
- În cazul în care computerul sau rețeaua de care sunteți responsabili sunt exploatate și de alte persoane, elaborați o politică de utilizare acceptabilă a Internetului (PUA) (<http://en.wikipedia.org/wiki/AUP>).

Informație complementară

- <http://www.thelist.com/>: pagina web The List constituie un repertoriu mondial al prestatorilor de servicii Internet. Paginile web didactice, cum ar fi European Schoolnet <<http://www.eun.org/portal/index.htm>>, Global Schoolhouse <<http://www.globalschoolnet.org/GSH/>> și Education World <http://www.educationworld.com/>, oferă resurse și proiecte de colaborare.
- http://www.ictadvice.org.uk/index.php?section=ap&catcode=as_pl_acc_03&rid=1963&rr=1&PHPSESSID=820174b4b4df8ca7de75604c566d00ee: site-ul Becta aparține unei agenții britanice specializate în utilizarea tehnologiilor informaționale și de comunicare în domeniul educației, conține sfaturi despre elaborarea unei politici de utilizare acceptabilă a Internetului.
- <http://www.saferinternet.org/ww/en/pub/insafe/>: portalul „Insafe” propune resurse și sfaturi privind conectarea și navigarea sigură pe Internet.

Fișa informațională nr.2

Crearea paginilor web

Doriți să creați un site?

Tot mai frecvent administratorii, profesorii și studenții doresc să-și prezinte rezultatele activității școlare pe Internet, numărul de pagini web personale crescând incredibil. Un site bun e un mijloc minunat de realizare a relațiilor cu publicul, el poate fi utilizat pentru diferite scopuri: prezentarea de informații despre școală, comunicare sau pentru publicarea planurilor lecțiilor și cursurilor. Desigur, acesta este și un foarte bun instrument pedagogic. Deoarece paginile web pot fi folosite în multiple moduri, deseori administratorii, profesorii, studenții sau părinții nu știu cum să înceapă crearea unei pagini personale. Înainte de a proceda la crearea unei pagini web, trebuie să răspundeți la următoarele întrebări:

- Care e scopul paginii?
- De ce aveți nevoie de o pagină web?
- Cine este auditoriul dvs.: publicul din orice colț al lumii, populația regiunii, locuitorii orașului de baștină sau doar studenții și părinții?
- Care va fi conținutul paginii?

Să transformăm școlile locale în școli internaționale

- Grație Internetului studenții de pe întreg globul pământesc pot să comunice și să colaboreze fără dificultate. Astăzi sala de clasă nu poate fi comparată cu o încăpere tradițională, delimitată de patru pereți și situată într-un punct geografic fix. Când explorăm Internetul, pereții sălilor de clasă dispar, școlile locale devenind internaționale.
- Un site școlar bun este interactiv și grație unor astfel de instrumente ca forumurile de discuție (http://en.wikipedia.org/wiki/Message_boards) permite studenților, părinților și profesorilor, oriunde s-ar afla, să fie la curent cu cea mai recentă informație.
- Studenții pot exercita un rol activ în crearea site-urilor. De fapt, diversele concursuri, de exemplu, cele inițiate de Think Quest <<http://www.thinkquest.org/>>, CyberFair <<http://www.globalschoolnet.org/index>>.

html> și altele, de monstrează faptul că paginile create de elevi sau liceeni deseori sunt de o calitate mai bună decât paginile elaborate de profesori.

- Principiile fundamentale de creare a unei pagini web pot fi incluse în curriculum: studenții pot crea pagini web în cadrul cursurilor de matematică, de biologie, de limbă sau de muzică. De fapt, un număr cât mai mare de subiecte îmbogățesc paginile web.
- Este extraordinar că la crearea site-urilor studenților nu li se cere să facă echipă doar cu colegii; ei pot conlucra cu studenți din orice colț al lumii prin intermediul poștei electronice (<http://en.wikipedia.org/wiki/Email>), conferințelor video (http://en.wikipedia.org/wiki/Video_conferencing) și chat-urilor (<http://en.wikipedia.org/wiki/Chat>).

Pentru informații suplimentare consultați fișele informaționale nr.7, nr.11 și nr.1.

Probleme de securitate

La crearea oricărui gen de pagină web este important să se ia în considerare măsurile de securitate.

- Politica școlii în materie de securitate și utilizare acceptabilă a Internetului trebuie definită cu claritate până la crearea paginii web oficiale sau până la atragerea studenților în competiții de elaborare a paginilor.
- Machetarea și maniera în care sunt prezentate imaginile trebuie să reflecte politica școlii privind securitatea.
- Pentru a asigura securitatea și respectarea vieții private, multe școli nu divulgă numele persoanelor din fotografiile pe care le publică în Internet sau indică doar prenumele lor. Este un principiu care merită să fie luat în considerare la crearea paginilor proprii. Care sunt regulile de securitate ale instituției în acest sens?
- Pentru a verifica integritatea informației publicate și a vă asigura că măsurile de securitate a paginilor la care faceți trimitere corespund cu politica adoptată de școala dvs., e necesar să verificați toate hiperlegăturile externe spre alte pagini web.
- Veți filtra accesul la Internet sau veți spune studenților să utilizeze Internetul judicios și cu discernământ? Pentru a spori eficacitatea, multe școli combină aceste două tehnici.
- Rețineți că paginile web create de studenți în cadrul cursurilor pot fi vizualizate de utilizatori din întreaga lume. Aceste site-uri ar putea servi școlii dvs. ca instrument de relații cu publicul. De aceea e binevenit ca

profesorii să supravegheze și să ghideze studenții pe parcursul procesului de creație.

- În ultimă instanță, profesorii sunt responsabili de paginile create de studenți. De aceea, profesorii trebuie să dispună de autoritatea necesară pentru a putea respinge paginile inadecvate ale studenților și de a le retrage pe cele plasate deja pe site-ul școlii sau al proiectului. Pentru a putea supraveghea activitatea studenților, profesorii trebuie să cunoască parolele (<http://en.wikipedia.org/wiki/Password>) paginilor web (<http://en.wikipedia.org/wiki/Website>).

Crearea unui site școlar

Când sunt folosite corect, paginile web școlare constituie un instrument bun de expresie a diferitelor fațete ale comunității. Acestea pot cultiva sentimentul de coeziune, reprezentând un valoros instrument de comunicare și făcând informația accesibilă tuturor. În continuare prezentăm câteva sugestii utile privind conținutul paginilor web.

- Profesorii pot prezenta planuri de lecții/cursuri sau analize ale realizărilor studenților într-o anumită perioadă.
- Administratorii vor insera calendarul activităților sau anunțuri.
- Studenții ar putea publica lucrări artistice, articole, rapoarte despre activitatea lor etc.
- Părinții pot plasa anunțuri despre activitățile comune ale părinților și profesorilor, despre festivaluri sau alte evenimente.
- Comunitatea, în sens larg, poate transforma pagina web într-un forum, inserând anunțuri despre competiții sportive, echipele de fotbal, excursii școlare, avize emanând de la autorități etc.

Conținutul divers poate îmbogăți pagina web, dar prea multe persoane antrenate în elaborarea acesteia o pot face incoerentă. Este important ca de colectarea și redactarea materialelor să fie responsabilă o echipă mică. Ar fi rațional ca funcția de coordonator al aplicării tehnologiilor informaționale și de comunicare să fie atribuită unui profesor sau administrator sau unei alte persoane responsabile.

Până la lansarea paginii web urmează a fi luate în considerare următoarele:

- Software: majoritatea webmasterilor și redactorilor web preferă să lucreze cu formatul HTML WYSIWYG (<http://en.wikipedia.org/wiki/WYSIWYG>), de

exemplu Dreamweaver și FrontPage. Acestea permit redactarea într-un mediu familiar fără ca utilizatorul să cunoască obligatoriu limbajul HTML. Deseori sunt utilizate sisteme de gestionare a conținutului paginii web, unele dintre acestea fiind elaborate special pentru instituțiile școlare.

- Hardware: e preferabil să dispuneți de scanere (http://en.wikipedia.org/wiki/Image_scanner), aparate foto digitale, camere video digitale, tripoduri și dictafoane, considerate resurse de bază.
- Hosting (http://en.wikipedia.org/wiki/Web_hosting): școlile trebuie să găsească o organizație care i-ar oferi spațiul necesar pentru a arhiva paginile web, imaginile, fișierele video etc. și a le face accesibile în Internet via pagina web. În acest sens este important a prospecta piața prestatorilor de servicii pentru a fi siguri că ceea ce oferă ei corespunde necesităților instituției școlare.

Sugestii practice

Prin investigații, școala dvs. va elabora o metodă ce-i va permite să ajungă la publicul destinat într-un mod eficient. Un site școlar model include:

- Informații de contact, cum ar fi adrese și numere de telefon.
- Informații despre școală, de exemplu, planuri ale lecțiilor, cursurilor etc.
- Informații despre echipa școlii: administratori, instructori etc.
- Informații despre asociațiile de părinți și profesori.
- Informații despre activități recente, desene și fotografii furnizate de studenți.
- Linkuri spre pagini educaționale similare.
- O "carte de oaspeți", în care vizitatorii să-și pună semnătura.

De asemenea, trebuie luate în calcul și criteriile tehnice:

- Un design grafic clar și plăcut.
- Accesibilitatea paginii pentru utilizatorii cu handicap.
- Fișiere grafice și alte fișiere nevoluminoase, pentru a evita încetinirea vitezei de extragere a informației.
- O machetă clară și o metodă de navigare ușor de utilizat, care ar indica clar data la care a fost actualizată pagina.
- Versiuni în diferite limbi, în caz de necesitate. Pentru ca materialul să fie accesibil studenților din diferite țări, deseori se dă preferință limbii engleze ca limbă de comunicare.

- Respectarea drepturilor copiilor, a diversității sociale și culturale, a integrității fizice și personale, a valorilor democratice, ca egalitatea, libertatea și prietenia. În cazul în care instalați un forum de discuții pe site-ul școlii dvs., vă sfătuim să faceți referire la pagina Chatdanger: <<http://www.chatdanger.com/>>.

Informație complementară

Există mii de pagini web care corespund criteriilor menționate. De exemplu, paginile școlii primare „St Joan of Arc” din Marea Britanie <<http://www.st-joan-arc.sefton.sch.uk/index.php>> și Școlii Internaționale din Amsterdam <<http://www.isa.nl/About/abouthome.html>>. Mai multă informație utilă în problema elaborării unei pagini web școlare puteți găsi la:

- <http://www.wigglebits.com/>: Crearea unei pagini web școlare (Building a School Website).
- <http://www.education-world.com/>: Lumea educației - cel mai bun prieten al educatorului (Education World – the Educator’s best friend).
- http://webmonkey.wired.com/webmonkey/authoring/html_basics/: pagina Webmonkey – articole, articole didactice privind limbajul HTML, design, concepție și programare.
- <http://webmonkey.wired.com/webmonkey/kids/lessons/index.html>: pagina Webmonkey destinată copiilor.
- <http://www.newhorizons.org/strategies/literacy/stone.htm>: Universitatea din Washington – lecții privind scrierea și redactarea textelor destinate publicării pe site.
Potențiali parteneri și o mare varietate de pagini web școlare veți găsi pe următoarele portaluri:
- <http://www.etwinning.net/ww/en/pub/etwinning/index2005.htm>: pagina web Twinning Action a rețelei europene European Schoolnet.
- <http://www.ecis.org/>: Consiliul European al Școlilor Internaționale.
- <http://www.schoolswebdirectory.co.uk/>: repertoriul siteurilor școlare din Marea Britanie.
- <http://www.esp.uva.nl/>: Asociația Școlilor Europene (European Schools Project Association).

Fișa informațională nr.3

Căutarea informației

Introducere

Internetul este sursa unui volum de informații fără precedent, care se extinde și se schimbă continuu. Primele motoare de căutare (http://en.wikipedia.org/wiki/Search_engine) în Internet au apărut în 1993.

Majoritatea căutărilor se reduc la colectarea informației despre paginile web prin utilizarea unui robot automat (web crawler) (http://en.wikipedia.org/wiki/Web_crawler) care urmărește linkurile și adună informații despre conținut. Multe motoare de căutare verifică nu doar paginile web, ci și forumurile de discuții (<http://en.wikipedia.org/wiki/Newsgroup>) și bazele de date. Solicitarea termenului „web site” pe Google, un motor de căutare foarte popular, <http://www.google.com/>, produce peste 1 miliard de rezultate în 0.07 secunde.

Aplicații pedagogice

- Internetul este o sursă excepțională, care permite depistarea rapidă și eficientă a informației despre diferite subiecte.
- Capacitățile necesare pentru cercetarea Internetului sunt similare cu cele aplicate în bibliotecile tradiționale. Cercetarea eficace solicită o analiză cantitativă critică și instruire în domeniul Internetului.

Probleme etice și riscuri

- Păstrați o doză de scepticism față de materialele pe care le găsiți online. Internetul oferă spațiu gratuit tuturor celor care doresc să-și exprime opiniile și să lanseze idei noi. Pentru a evita propagarea miturilor și a nu deveni victima acțiunilor abuzive, evaluați critic această informație.
- Mai multe pagini web oferă eseuri integrale la diferite teme. Folosind aceste fișiere, studenții își denaturează lucrările proprii și comit un act de plagiat.
- În cazul în care folosiți materialele furnizate pe Internet, trebuie să fiți conștienți de necesitatea respectării drepturilor de autor (vedeți Fișa informațională nr.10).

- Acordați, pe cât e posibil, credit autorului și indicați sursa materialului citat sau folosit. Acest fapt este important, deoarece astfel:
  - acordați creditul meritat autorului și sursei;
  - va protejați contra acuzațiilor de plagiat;
  - ajutați pe alții să judece despre credibilitatea materialului.
- Paginile web utilizează o varietate de mijloace, inclusiv plata, pentru a-și găsi un loc în clasamentul privind rezultatele motoarelor de căutare. Unele motoare de căutare, cum ar fi Google, specifică expres care rezultate sunt sponsorizate. Multe alte motoare nu consemnează acest lucru.
- Cei mai comuni termeni folosiți în motoarele de căutare sunt cei ce se referă la materialele cu conținut sexual explicit. În general, la includerea rezultatelor, motoarele de căutare cenzurează acești termeni.

Cum veți căuta informația?

- Majoritatea oamenilor caută informație în Internet folosind un motor de căutare (http://en.wikipedia.org/wiki/Search_engine).
- Un metamotor (http://en.wikipedia.org/wiki/Metasearch_engine) permite utilizarea concomitentă a câtorva motoare de căutare.
- În general, motoarele de căutare solicită utilizatorului să aplice câteva cuvinte-cheie.
- Operatorii boolean (http://en.wikipedia.org/wiki/Boolean_datatype) restrâng aria de căutare, asociind sau excluzând cuvintele-cheie. Modul de funcționare a operatorilor boolean diferă în funcție de motoarele de căutare. Ghilimelele, semnele „plus” și „minus” sunt operatorii cel mai des întâlniți.
- Unele motoare de căutare includ repertorii ce implică căutarea conform categoriilor și subcategoriilor.

Sugestii practice

- Folosiți pagini web profesionale în locul cercetării tipice. De exemplu, când căutați sensul unui cuvânt, este preferabil să folosiți un site de dicționare, ca <<http://education.yahoo.com/reference/dictionary/>>, și nu un motor de căutare.
- Variați termenii de căutare. Diferite combinații de cuvinte-cheie vor da diferite rezultate, astfel veți obține mai multe rezultate relevante.
- Marcați paginile web utile pentru a nu fi nevoiți să le căutați din nou.
- Dacă găsiți materialul necesar, tipăriți-l sau memorizați-l imediat. S-ar putea

să nu-l mai găsiți sau să fie retras de pe site fără avertisment prealabil.

- Pentru a găsi informație identică, închideți în ghilimele frazele specifice introduse.
- Dacă nu reușiți să găsiți răspunsuri prin intermediul unui motor de căutare, recurgeți la un forum online (vedeți Fișa informațională nr.8 despre forumurile de discuție).

Informații complementare

- Cele mai populare motoare de căutare sunt Google <<http://www.google.com/>>, Yahoo <<http://search.yahoo.com/>> și MSN <<http://search.msn.com/>>.
- Clusty <<http://clusty.com/>> și Grokker <<http://www.grokker.com/>> sunt instrumente de căutare inovatoare, bazate pe o abordare de alternativă a prezentării informației.
- Google Zeitgeist <http://www.google.com/press/zeitgeist.html> relevă tendințele celor mai frecvente căutări pe Google.
- Wikipedia este o enciclopedie gratuită, scrisă de către utilizatorii din întreaga lume: <<http://www.wikipedia.org/>>.

Fișa informațională nr.4

Portalurile

Ce este un portal?

Portalurile sunt pagini web care servesc ca un punct de pornire pentru depistarea în Internet a materialelor sau activităților de care aveți nevoie. Acestea oferă utilizatorului linkuri și informație specifică categoriilor sau ariei de interese. Un portal tipic este o pagină web conținând o hartă de linkuri către subiectele sau domeniile de interes. Acesta deseori include un motor de căutare (http://en.wikipedia.org/wiki/Search_engine), un chat (<http://en.wikipedia.org/wiki/Chat>), jocuri (http://en.wikipedia.org/wiki/Online_gaming), știri (http://en.wikipedia.org/wiki/RSS_%28file_format%29) și alt conținut divers.

Portalurile pot fi clasificate în două categorii mari:

1. Portaluri „generoase”, sau orizontale, care oferă un spectru mare de servicii, activități și conținut. De asemenea, acestea pot oferi acces la numeroase rubrici, cum ar fi știri, prognoze meteo, informație financiară, și propun linkuri spre subiecte populare, de exemplu, filme și muzică, precum și un repertori al linkurilor spre arii specifice. Yahoo! (<http://www.yahoo.com/>) probabil este cel mai cunoscut exemplu în acest sens.
2. Portaluri centrate pe domenii specifice, sau verticale, care oferă o gamă variată de conținut destinat unui anumit gen de utilizatori. Un bun exemplu de portal vertical axat pe domeniul pedagogic este cel al Organizației Națiunilor Unite: (http://www.un.org/Pubs/chronicle/eosportal_index.asp).

Ce funcție îndeplinesc portalurile?

Portalurile servesc ca puncte de pornire la investigarea unui subiect. Căutarea informației în Internet este similară utilizării unei biblioteci tradiționale. Acest proces trebuie efectuat metodic, iar un portal vă poate ajuta prin clasificarea subiectelor în categorii logice.

Portalurile îndeplinesc o funcție folositoare, propunând site-urile care tratează un anumit subiect. Un portal științific, de exemplu, va propune rubrici specializate după domenii și ramuri. De exemplu, va identifica oceanografia sau botanica în domeniul biologic sau istoria artei ca o categorie a domeniului istorie.

Probleme etice

Deseori portalurile depind de sponsorizări sau publicitate și, ca urmare, promovează produse și servicii. E important de reținut că linkurile oferite de portaluri reflectă valorile unor grupuri particulare. Înainte de a le include ca hiperlegături pe site-ul dvs., asigurați-vă că aceste valori sunt acceptabile atât pentru dvs., cât și pentru studenți și copii.

Unele portaluri solicită utilizatorilor calitatea de membru sau înregistrare, care ar putea fi contra plată. Până a vă înregistra (chiar și pentru servicii "gratuite"), asigurați-vă că ați înțeles corect termenii și condițiile serviciului. Citiți în mod obligatoriu politica de confidențialitate a paginilor web <<http://www.netlingo.com/right.cfm?term=privacy%20policy>>.

Puneți-vă în valoare gândirea critică! Consultați cu regularitate noile portaluri, pentru a obține informație suplimentară la cea oferită de paginile preferate.

Linkurile de pe un portal ar putea deschide pagini ce promovează produse sau activități inadecvate copiilor sau studenților. Puteți limita accesul accidental al utilizatorilor inocenți la astfel de pagini, folosind software-uri de filtrare (http://en.wikipedia.org/wiki/Content_filtering_software).

Sugestii pentru activități în clasă

- Elaborați o modalitate de căutare a informației din orice domeniu: creați echipe care vor utiliza diferite portaluri, precum și o echipă care va folosi tehnicile de căutare descrise în Fișa informațională nr.3. Permiteți echipelor să compare rezultatele, facilitarea accesului și calitatea informației.
- Alegeți un subiect, de exemplu, imaginea copilului în pictura secolului al 18-lea sau dinamica ecosistemelor unei specii marine.
- Furnizați studenților adresele portalurilor (URL-uri) (<http://en.wikipedia.org/wiki/URL>) care îi vor ghida spre linkurile relevante.
- Cu certitudine, că vor exista prea multe linkuri pentru un individ, de aceea este recomandabil să creați echipe care vor împărți linkurile. Fiecare echipă va prezenta rezultatele proprii.
- Rezultatele echipelor vor fi variate, ceea ce va permite trierea rezultatelor cercetării.

- Creați un portal pentru unul din cele două subiecte de mai sus. Această acțiune va implica elaborarea unei pagini web, definirea categoriilor care derivă din proiectele dvs., crearea linkurilor spre aceste categorii și testarea paginii în altă clasă.

Sugestii practice

- Procesul de pregătire: până la implementarea portalului în mediul școlar, trebuie să întreprindeți câțiva pași. În primul rând, formați o echipă care va fi responsabilă de crearea acestui instrument, în funcție de necesitățile dvs. particulare.
- Identificați domeniile pe care studenții dvs. le vor studia utilizând portalurile.
- Folosind motoarele de căutare, identificați o serie de portaluri relevante în domeniile de care sunteți interesați.
- Evaluați fiecare portal în conformitate cu criteriile aprobate de instituția de învățământ sau cu cele propuse în Fișa informațională nr.3.

Pe lângă evaluarea informației, puteți stabili dacă serviciul este gratuit; ce sistem de valori promovează; dacă există probleme culturale sau de limbă de care trebuie să țineți cont; dacă pagina promovează sau vinde orice fel de produse; dacă pagina oferă astfel de servicii ca poșta electronică sau chat și dacă ați vrea ca studenții să acceseze aceste servicii (vedeți "Bune practici în portalurile educaționale" pentru o discuție aprofundată).

- Selectați cele mai bune portaluri, apoi explorați-le minuțios, testând și evaluând linkurile pe care acestea le conțin. Faceți o listă a problemelor atestate și filtrați linkurile inadecvate.
- Nu uitați să folosiți informația cuprinsă în Fișa informațională nr.3. Memorizarea, referințele și trierea rezultatelor cercetării constituie un bun mijloc de a obține rezultatele scontate.

Informații complementare

- Yahoo! <<http://www.yahoo.com/>>, Netscape <<http://www.netscape.com/>>, Lycos <<http://www.netscape.com/>>, Infospace <<http://www.infospace.com/>> și About.com <<http://www.about.com/>> sunt portaluri foarte populare în Internet.
- Education Portal <<http://www.theeducationportal.com/>>, Discovery School <<http://school.discovery.com/schrockguide/index.html>> și <<http://www.thegateway.org/>> sunt portaluri educative, ce prezintă diferite abordări grafice și au conținut variat.
- <http://www.col.org/Consultancies/02EducationPortals.htm>: acest excelent raport prezintă cele mai bune practici în materie de portaluri educative și este un instrument indispensabil instructorilor, care doresc să implementeze o politică de utilizare a portalurilor în instituțiile de învățământ.
- <http://www.wonderport.com/>: descrie diferite tipuri de portaluri, ce includ știri, repertorii, referințe etc.
- <http://witcombe.sbc.edu/ARTHLinks.html>: este un excelent portal despre istoria artei lui Christopher Witcombe, ce merită să fie vizitat, indiferent de domeniul dvs. de studiu.

Fișa informațională nr.5

Poșta electronică

Introducere

E-mail-ul (<http://en.wikipedia.org/wiki/Email>), forma prescurtată pentru poșta electronică, este un sistem de expediere a mesajelor de la un calculator la altul printr-o rețea, cum ar fi Internetul. Acest termen se aplică, de asemenea, pentru mesajul propriu-zis. De regulă, un e-mail este expedit în câteva secunde, iar destinatarul îl poate accesa și răspunde atunci când este disponibil. Datorită flexibilității și eficienței sale, e-mail-ul a schimbat radical felul în care lucrăm și comunicăm. Miliarde de mesaje sunt expediate zilnic prin intermediul poștei electronice.

O adresă de e-mail este compusă dintr-un nume local și un nume de domen, separate prin simbolul "@". Deseori, dar nu întotdeauna, numele local indică numele utilizatorului, în timp ce domeniul indică organizația unde e angajat utilizatorul, compania sau prestatorul de servicii Internet. Numele domeniului poate indica, de asemenea, tipul organizației și/sau țara de origine. Numele@ox.ac.uk, de exemplu, relevă că deținătorul e angajat sau student la Universitatea din Oxford.

Un mesaj electronic este compus din „cap” și „corp”. Prima parte include informația despre expeditor, destinatar, data și ora expedierii, precum și subiectul mesajului. A doua parte include textul propriu-zis al mesajului, care poate să conțină și „semnătura”, constând din datele de contact ale expeditorului.

Un e-mail poate fi expedit și recepționat prin intermediul unui agent de mesagerie (mail user agent) (<http://en.wikipedia.org/wiki/MUA>). Agentul de mesagerie reprezintă un program, care trebuie instalat în calculator. Deși mesajele curente pot fi accesate de la distanță, programul de mesagerie este de regulă folosit din același punct.

O altă metodă pentru expedierea e-mail-urilor este mesageria online (web-mail) (<http://en.wikipedia.org/wiki/Webmail>), care permite utilizatorului să recepționeze și să trimită e-mail-uri de la orice calculator conectat la Internet. Mesajele sunt depozitate într-un loc îndepărtat, de aceea sunt accesibile, indiferent de locul unde se află utilizatorul.

Aplicații pedagogice

Tot mai des e-mail-ul este folosit ca un canal de comunicare între profesor și student. De exemplu, profesorii pot să informeze un grup întreg despre unele modificări în program sau să distribuie și să primească materialul pentru studii la distanță (vedeți Fișa informațională nr.13).

E-mail-ul reprezintă un instrument valoros, utilizat în proiecte interculturale între clase de studenți din diferite țări. Studenții pot recurge la Internet pentru a-și perfecționa aptitudinile – a însuși o limbă străină și a face schimb de informații despre culturile de unde provin.

Unii studenți liniștiți și timizi se exprimă mai bine prin intermediul e-mail-ului, decât în discuțiile față în față din sălile de clasă.

Probleme etice și riscuri

- Discuțiile sunt mai puțin formale în e-mail-uri decât într-o scrisoare tradițională.
- Exprimarea emoțiilor prin e-mail este dificilă. Această problemă poate fi soluționată prin utilizarea unor caricaturi mici numite "emoticoane" (http://en.wikipedia.org/wiki/Emoticons#Basic_examples). Totuși, e bine să recurgeți la emoticoane mai rar, pentru a nu vă distrage de la mesaj.
- O mare parte a e-mail-urilor rămân nesolicitate, transformându-se în „spam” (http://en.wikipedia.org/wiki/E-mail_spam) (vedeți Fișa informațională nr.6).
- Afară de spam-ul comercial, au devenit o problemă și e-mail-urile nesolicitate trimise între prieteni și colegi. Unii utilizatori expediază concomitent mesaje unui număr mare de persoane, chiar dacă e vorba de mesaje irelevante pentru mulți din ei, sau forwardează mesaje (de exemplu, glume sau imagini trăsnite) celor care nu sunt interesați.
- Unele mesaje „forwardate” sunt false sau frauduloase. În această categorie se înscriu e-mail-urile făcând parte din așa-zisele „canale” de caritate. Sub pretextul că ar ajuta copii care necesită intervenții chirurgicale, în astfel de e-mail-uri se pretinde că o companie sau o organizație va plăti o anumită sumă pentru forwardarea mesajului.
- E-mail-ul este cea mai banală cale de răspândire a software-ului contagios (<http://en.wikipedia.org/wiki/Malware>) cum ar fi virusii (http://en.wikipedia.org/wiki/Computer_virus) și viermii (http://en.wikipedia.org/wiki/Computer_worm).

- Este extrem de simplu să maschezi un nume pentru a induce în eroare destinatarul. E suficient să schimbi numele din parametri sau să creezi o adresă în mesageria Internet, de exemplu elvispresley@hotmail.com. Chiar dacă recunoașteți adresa electronică, trebuie să fiți conștienți că ordinatorul de la care acesta a fost trimis poate fi un „ordinator zombi” (http://en.wikipedia.org/wiki/Computer_zombie) atacat de hackeri sau viruși.
- prima vedere un link poate crea impresia că direcționează utilizatorul spre o pagină web, dar de fapt deschide o altă pagină. Această tehnică e folosită deseori de acei care practică phishingul (<http://en.wikipedia.org/wiki/Phishing>) pentru a obține ilegal informații, în special bancare, în scopul escrocării utilizatorilor.

Sugestii practice

- Scrieți mesaje electronice scurte și la obiect, evitați divagațiile.
- Mesajul dvs. trebuie să fie clar și să conțină cuvinte relevante, care vor ajuta destinatarul să determine autenticitatea lui și, ulterior, să-l găsească mai ușor în cutia poștală.
- Nu expediați mesaje ample. Aplicați funcția „răspunde tuturor” (reply-toall) doar în cazurile în care mesajul e relevant tuturor și evitați să forwardați e-mail-uri celor care ar putea să nu le aprecieze.
- Evitați să verificați poșta la fiecare 10 minute. Din cauza e-mail-urilor, multă lume își întrerupe constant activitățile curente.
- Nu includeți în mesaj informație privată, în special date bancare. E-mailurile pot fi interceptate și forwardate cu ușurință.
- În e-mail-ul dvs folosiți doar opțiunea „text brut” (plain text only). Formatul HTML poate oferi mai multe avantaje în vederea unei prezentări mai atractive, dar el de asemenea poate fi folosit pentru răspândirea codurilor contagioase.
- Fiți vigilenți atunci când primiți mesaje electronice. Nu le deschideți, dacă nu sunteți siguri de proveniența lor.
- În special fiți precauți în cazul materialelor atașate la mesaj. Dacă nu așteptați un fisier atașat sau nu aveți încredere în el din alte motive, ștergeți mesajul fără a-l deschide.
- Pentru informații suplimentare referitoare la spam-uri și securitate consultați Fișele informaționale nr.6 și nr.16.

Cum veți folosi poșta electronică?

- E-mail-ul funcționează împreună cu un agent de mesagerie (MUA) (<http://en.wikipedia.org/wiki/MUA>), un program special cu care trebuie să fie dotat computerul dvs. Majoritatea computerelor conțin un MUA instalat în prealabil, cum ar fi Microsoft Outlook.
- Procedura de înregistrare a unei adrese e-mail gratuite este foarte simplă. Pagini web populare ca Yahoo! <<http://mail.yahoo.com/>> și Hotmail <<http://login.passport.net/ui/login.srf?lc=1033&id=2>> propun o procedură ușoară de înregistrare.
- Pentru informații privind crearea unui filtru antispam, citiți Fișa informațională nr.6.

Informații complementare

- Cei mai cunoscuți agenți de mesagerie sunt Microsoft Outlook: <<http://office.microsoft.com/en-gb/FX010857931033.aspx>> și Mozilla Thunderbird: <<http://www.mozilla.org/projects/thunderbird/>>.
- Două dintre cele mai populare pagini de mesagerie Internet sunt MSN Hotmail: <<http://login.passport.net/ui/login.srf?lc=1033&id=2>> și Gmail din Google: <https://www.google.com/accounts/ServiceLogin?service=mail&passive=true&rm=false&continue=http%3A%2F%2Fmail.google.com%2Fmail%2F%3Fui%3Dhtml%26zy%3DI>).
- Pagina Organizației Economice pentru Cooperare și Dezvoltare despre spam: <http://www.oecd.org/department/0,2688,en_2649_22555297_1_1_1_1_1,00.html>.
- Articolul BBC intitulat "E timpul să schimbăm direcția și să încetinim" (Time to switch off and slow down): <http://news.bbc.co.uk/2/hi/technology/4682123.stm>.
- Pagina web Truth or Fiction este destinată utilizatorilor Internet care doresc să verifice veridicitatea email-urilor forwardate: <<http://www.truthorfiction.com/>>.

Fișa informațională nr.6

Spam-ul

Introducere

Numărul mare de mesaje nesolicitate generează spam-ul. De regulă, spam-ul este asociat cu e-mail-urile, dar acest fenomen poate fi atribuit și forumurilor de discuție, mesajelor instantanee etc.

Există diferite definiții juridice ale spam-ului, în funcție de țară și de metoda de combatere a acestui flagel. Organizația Economică pentru Cooperare și Dezvoltare (OECD) a creat un grup de lucru pentru a armoniza diversele abordări: vedeți <http://www.oecd.org/department/0,2688,en_2649_22555297_1_1_1_1_1,00.html>.

Phishing-ul (<http://en.wikipedia.org/wiki/Phishing>) este o formă a spam-ului, apărută recent care suscită îngrijorarea consumatorilor în sensul securității. Această tehnică constă din expedierea mesajelor, în aparență legitime, de la instituții binecunoscute, cum ar fi băncile. E-mail-urile deseori conțin linkuri spre pagini web false, care sunt folosite pentru a colecta informații confidențiale despre utilizator.

Spam-ul comercial este un fenomen foarte răspândit, deoarece această tehnică reprezintă o modalitate foarte ieftină și efektivă de a ajunge la un număr mare de persoane.

Adresele de e-mail pentru phishing sunt colectate cu ajutorul roboților (web-bots) (http://en.wikipedia.org/wiki/Internet_bot), care cercetează diferite site-uri plasate pe internet.

Probleme etice

- Deseori spam-urile conțin informații false sau frauduloase. Deoarece expeditorii sunt anonimi, este imposibil de a-i acționa în justiție pentru afirmații false.
- Spamerii deseori apelează la bunăvoința destinatarilor pentru a colecta adrese de e-mail pentru baza lor de date. Destinatarii pot primi mesaje prin care li se solicită informații personale pentru o listă în sprijinul unei petiții sau cauze. Deseori, invocând starea gravă a unui copil bolnav care necesită intervenție chirurgicală, spammerul pretinde că o companie sau o organizație

- a promis să plătească ori de câte ori cineva va forwarda mesajul altor persoane.
- Spam-ul poate să conțină software contagios (<http://en.wikipedia.org/wiki/Malware>).
- Una din fraudele online e cunoscută sub numele de "419", titlul evocând o lege din Nigeria care interzice acest tip de escrocherie. Mesajele din această categorie conțin promisiunea că se va acorda o sumă importantă celor care vor ajuta expeditorul să transfere anumite fonduri de la o bancă la alta.
- De asemenea, spam-ul poate fi folosit pentru acte de sabotaj. Un exemplu în acest sens constituie bombardarea și supraîncărcarea grupurilor de discuții cu mesaje false.

Sugestii practice

- Fiți vigilenți atunci când primiți e-mail-uri. Nu deschideți e-mail-urile, dacă sursa acestora nu vă inspiră încredere.
- Fiți foarte precauți în cazul fișierelor atașate. Dacă primiți un mesaj care vise pare dubios, eliminați-l imediat din cutia poștală, fără a-l deschide.
- Verificați toate linkurile înainte de a le deschide. În acest scop plasați cursorul pe link: URL-ul va apărea în colțul stâng de jos al ecranului dvs. Dacă aveți suspiciunea că un link nu duce spre pagina anunțată, nu faceți click, ci scrieți adresa în browser.
- Pentru a nu pierde timp cu radierea mesajelor nedorite, folosiți filtre pentru detectarea spam-ului (<http://spam-filter-review.toptenreviews.com/>).
- Evitați să expediați adresa dvs. de e-mail unui număr mare de persoane. Rețineți că dacă plasați e-mail-ul dvs. pe o pagină web, roboții (web crawlers) o pot include în lista de distribuție a spam-ului.
- Dacă e nevoie totuși să plasați adresa de e-mail, o puteți deghiza prin adăugarea unor caractere care ar induce robotul în eroare. Vedeți sugestiile Universității din Lancaster în privința reducerii vizibilității dvs. în Internet <<http://www.lancs.ac.uk/iss/email/spam.htm#reduce>>.
- Nu răspundeți mesajelor spam. Dacă o faceți, veți confirma adresa dvs. de e-mail celor care v-au trimis spam-ul. Trebuie să fiți conștienți că linkurile care promet să vă elimine din lista lor de distribuție ar putea să nu fie veridice. Răspunsurile automate de genul "absent din birou" de asemenea creează o problemă, deoarece aceste mesaje răspund atât persoanelor autorizate, cât și spamerilor.

Informații complementare:

- http://europa.eu.int/information_society/topics/ecommerce/index_en.htm: inițiativa antispam a Uniunii Europene.
- <http://www.euro.cauce.org/en/index.html>: Coaliția europeană împotriva e-mail-urilor comerciale nesolicitate.
- <http://www.microsoft.com/mscorp/execmail/2004>: pagina Microsoftului privind spam-ul și phishing-ul. Articolul lui Bill Gates (din 28 iunie 2004) intitulat „Păstrarea și consolidarea beneficiilor e-mail-urilor” (Preserving and enhancing the benefits of e-mail”).
- <http://home.rica.net/alphae/419coal/>: articolul intitulat “Coaliția „419” luptă împotriva fraudei „419” în Internet” (419 Coalition fights 419 on the Internet).
- http://www.oecd.org/departement/0,2688,en_2649_22555297_1_1_1_1_1_00.html: pagina despre spam a ODEC.
- <http://www.truthorfiction.com/>: pagina Truth or Fiction este destinată utilizatorilor Internet care doresc să verifice mesajele forwardate frecvent.
- <http://www.anti-spam-tips.com/>: sfaturi antispam.
- <http://www.spamhelp.org/>: asistență pentru combaterea spam-ului.
- <http://spambayes.sourceforge.net/>: SpamBayes, un filtru gratuit, care poate fi instalat în Outlook.
- <http://spam-filter-review.toptenreviews.com/>: evaluări ale filtrelor antispam.
- <http://news.bbc.co.uk/1/hi/technology/4225935.stm>: articolul BBC (din 1 februarie 2005) privind proliferarea implacabilă a spam-urilor.
- <http://www.messagingpipeline.com/news/159903196>: studiul Radicata-Mirapoint privind practicile proaste ale email-urilor.

Fișa informațională nr.7

Chat-urile

Ce sunt chat-urile?

Chat-ul este un termen generic pentru comunicarea interactivă într-un canal de discuții determinat. Utilizatorii pot discuta cu grupuri de persoane în săli de chat (chatrooms) (<http://en.wikipedia.org/wiki/Chatroom>) sau pot dialoga separat cu prietenii, folosind serviciile mesageriei instantanee (http://en.wikipedia.org/wiki/Instant_messaging).

Discuțiile online sunt un mijloc de comunicare neformal, similare conversațiilor față în față, în care sunt antrenate două sau mai multe persoane. De regulă, conversațiile online constau din texte scrise, dar pot fi secondate de fotografii, imagini video sau sunet (<http://en.wikipedia.org/wiki/Streaming>) prin intermediul camerelor video și caștilor. Această formă de comunicare instantanee diferă de comunicarea prin e-mail-uri, care nu impune prezența destinatarului în fața computerului atunci când expeditorul trimite mesajul.

Sunt oare periculoase chat-urile?

În ultimul timp s-a vehiculat mult despre riscurile la care se expun tinerii atunci când folosesc sălile de chat. Câteva cazuri criminale, mediatizate pe larg, i-au alarmat pe părinți și profesori. Ei sunt îngrijorați că, prin intermediul sălilor de chat, copiii ar putea comunica cu pedofili. Deși aceste pericole există în realitate, e important să le relativizați. Un număr foarte mare de persoane ce discută online își prezintă identitatea reală și majoritatea discuțiilor sunt inocente.

În loc de a insufla sentimentul de frică sau de a interzice discuțiile online, adulții ar trebui să-i învețe pe tineri cum să se protejeze. Prezentăm unele reguli în acest sens:

- Copiii nu trebuie să comunice informații personale și nu trebuie să-și plaseze fotografiile în Internet.
- Ei trebuie să fie însoțiți de un adult la prima întâlnire cu un prieten virtual.
- Tinerii trebuie să semnaleze unui adult cazurile în care s-au simțit inconfortabil într-o ședință online.

Aplicații pedagogice

Profesorii deseori subestimează importanța chat-urilor pentru tineri. Chat-ul și mesageria instantanee sunt o modalitate populară de petrecere a timpului, transformând modul de comunicare dintre tineri. Desigur, această practică poate fi aplicată în scopuri educative. Prezentăm câteva idei:

- Ședințe de brainstorming și discuții în timp real asupra unor subiecte determinate.
- Jocuri de rol și simulări.
- Schimb de opinii, dezbateri și discuții în grupuri mici.
- Tutelaj și sfaturi.
- Investigații în grup.
- Crearea unei comunități online.

Cum veți proceda?

Pe web există numeroase versiuni gratuite ale programelor de chat. Le puteți găsi scriind cuvântul „chat” în oricare motor de căutare (http://en.wikipedia.org/wiki/Search_engine). Multe programe de acest fel, de exemplu Yahoo Chat <<http://chat.yahoo.com/?myHome>>, ICQ <<http://www.icq.com/>> și AOL Chat <http://site.aol.com/community/chat/allchats.html>, oferă acces la un număr mare de canale de discuție în timp real. Pentru activarea chat-ului deseori e suficient ca utilizatorii să execute o simplă operație, să se înregistreze, după care se pot conecta și participa liber la discuții.

În prezent aplicațiile pentru mesageria instantanee http://en.wikipedia.org/wiki/Instant_message, ce permit conversațiile private cu utilizatorii selectați, sunt mai populare decât chat-urile. Vedeți <http://www.saferinternet.org/www/en/pub/insafe/news/articles/0305/uk_ukcgo.htm>. Acestea pot fi găsite prin taparea termenului “instant messaging” în oricare motor de căutare (http://en.wikipedia.org/wiki/Search_engine). Utilizatorii activează mesageria instantanee, după care selectează o listă de persoane cu care ar dori să discute online. Mesageria instantanee este considerată mai sigură decât chat-ul, deoarece această formă de comunicare presupune atragerea unui grup restrâns de persoane.

Cum veți folosi o sală de discuții?

- Deschideți programul de chat.
- Scrieți numele utilizatorului și parola, dacă e nevoie.
- Alegeți o sală de discuții care vă convine. În general, scopurile și temele

propușe pentru dezbateri sânt foarte diverse. Există săli pentru grupuri interesate de subiectele auto, de subiecte particulare, chat-uri pentru profesori etc.

- După conectare veți vedea afișate pe ecranul central conversațiile participanților.
- Scrieți mesajul dvs. și faceți click pe "enter" sau "send" pentru a-l plasa astfel, încât participanții să-l poată citi.
- Dacă doriți, puteți alege din lista participanților, ce apare în fereastră, o persoană căreia să-i adresați un mesaj în particular.
- Multe săli de discuții pot fi folosite și pentru schimbul de fișiere P2P (peerto-peer)(http://en.wikipedia.org/wiki/Peer_to_peer). Sălile de chat permit, de asemenea, schimbul de fișiere mari sau prea importante pentru a fi trimise prin e-mail (<http://en.wikipedia.org/wiki/Email>).

Cum veți utiliza mesageria instantanee?

- Deschideți programul de mesagerie instantanee (http://en.wikipedia.org/wiki/Instant_message).
- Verificați lista dvs. de contacte, pentru a vedea cine este online și disponibil pentru discuție.
- Puteți adăuga contacte noi prin intrarea în adresele lor de e-mail (<http://en.wikipedia.org/wiki/Email>) și invitându-i să se alătore grupului dvs. Persoanele respective vor primi o invitație prin e-mail, și dacă vor fi de acord, vor fi înregistrate în lista dvs. Astfel veți avea posibilitatea să discutați în timp real ori de câte ori veți fi online.
- Faceți click pe numele utilizatorului pentru a trimite un mesaj și a deschide un dialog.
- Scrieți mesajul dvs. și faceți click pe "enter" sau "send" pentru a plasa mesajul astfel, încât să poată fi vizualizat de alți participanți la discuție.

Apropo de problemele etice

Deoarece chat-ul e bazat pe text, gesturile și comunicarea nonverbală nu pot fi transmise în timp ce tupați, de aceea deseori pot apărea neînțelegeri online. Fiecare utilizator trebuie să se comporte agreabil, politicos și manierat, ca în viața de zi cu zi, și să facă un obicei din respectarea unei bune „netichete” (<http://en.wikipedia.org/wiki/Netiquette>).

Umorul și emoțiile pot fi exprimate prin intermediul emoticoanelor (<http://en.wikipedia.org/wiki/Emoticons>), combinații de simboluri utilizate grafic pentru a crea o față.În timpul discuțiilor cu străinii în Internet, fiecare trebuie să țină

minte că e posibil ca unele persoane să nu fie cele care pretind a fi. Aplicațiile de groupware ([http://en.wikipedia.org/wiki/ Groupware](http://en.wikipedia.org/wiki/Groupware)), care oferă posibilitatea de a discuta în școli sau sălile de clasă, sunt mai sigure și nu creează această problemă, deoarece participanții reprezintă un grup limitat de utilizatori. Vedeti <<http://www.netlingo.com/right.cfm?term=username>>.

Este foarte important să rețineți că din punct de vedere al securității este riscant să faceți schimb de fișiere. Înainte de a expedia fișiere, asigurați-vă că acestea au fost scanate pentru depistarea virușilor. De asemenea, nu uitați să scanați fiecare fișier primit înainte de a-l deschide (vedeți Fișa informațională nr.16 despre securitate).

Câteva reguli generale

Limbajul utilizat în timpul chat-ului este incomplet, asociativ și foarte familiar; un participant la discuțiile online trebuie să fie nu numai rapid, ci și destul de flexibil pentru a trece de la un subiect sau chiar de la o discuție la alta. Sprijinul profesorului este foarte important, pentru a se asigura calitatea discuțiilor și participarea echilibrată a tuturor vizitatorilor sălii de chat. Cu cât studenții sunt mai tineri, cu atât e mai important ca discuțiile să fie dirijate și moderate de un profesor.

- Urmăriți activ toate discuțiile pe parcursul întregii ședințe de chat.
- Stabiliți în prealabil orarul ședințelor; toți trebuie să fie prezenți la ora fixată.
- Fiți politicoși și amabili, de parcă ați comunica față în față.
- Rețineți că un mesaj scris cu dezinvoltură poate răni interlocutorii neintenționat.
- Mesajele scurte au efect mai mare. Nu monopolizați o ședință în timp real prin plasarea unor texte ample, scrise în prealabil, pe care ceilalți sunt obligați să le citească și la care trebuie să răspundă.
- Stilul chat-ului este similar monologului interior. Încercați să citiți cu atenție mesajele altora și să le înțelegeți sensul. Aceasta vă poate ajuta să citiți printre rânduri.
- Rețineți că nu trebuie să divulgați numele dvs. de utilizator și parola.

Sugestii pentru activități în clasă

- Alegeți un subiect și solicitați studenților să-și pună reciproc întrebări și să facă schimb de informații prin intermediul unei săli de chat.
- Alegeți un subiect de studiu, de exemplu, poezia scriitorilor englezi din secolul 19. Adunați material suplimentar pentru a ajuta studenții să se pregătească de lecții. Cereți studenților să lucreze în perechi sau grupuri

mici. Această etapă de lucru ar trebui să fie organizată conform unui model. (Discuțiile online sunt foarte eficiente în grupuri mici, de 2-6 studenți).

- La finele proiectului, studenții pregătesc în grupuri prezentări similare unei ședințe de chat. Discuțiile încep cu expunerea diferitelor subiecte. Participanții la discuție rezumă ceea ce au însușit pe durata cursului.
- Deoarece ședințele de chat modelează conversațiile din viața cotidiană, ele oferă studenților posibilități de autoexprimare și conlucrare, fiind-le utile la studierea limbilor străine.

Profesorul poate încuraja studenții să participe la discuții, sugerându-le să plaseze mesaje scurte. Conlucrarea poate fi intensificată prin distribuirea de roluri: un student poate fi inventator, altul - critic. Ceilalți studenți pot urmări și evalua discuțiile.

- ENO (Environment Online) <<http://eno.joensuu.fi/tools/chat.htm>> este un proiect internațional de educație în domeniul protecției mediului. La începutul cursului, studenții găsesc subiectele de studiu pe paginile web ale proiectului. Ei colectează date științifice și empirice, fac măsurări asupra diferitelor fenomene sau execută fotografii.
- Lecțiile virtuale sunt elaborate în formă de chat-uri interactive și sincronice în timp real <<http://www.netlingo.com/right.cfm?term=real%20time%20chat>>, chestionare electronice și discuții simultane (http://en.wikipedia.org/wiki/Message_boards). Înainte de începerea și după finalizarea cursului, studenții fac schimb de idei despre activitățile lor, monitorizează exercițiile și analizează ceea ce au învățat.

Informații complementare

- <http://k6educators.about.com/mpchat.htm>: chat-ul educatorilor din școlile elementare.
- <http://teachers.net/chatrooms/>: sala de chat a profesorilor - Teachers Net Chatroom.
- <http://chat.voila.fr/>: chat-ul Voila (în franceză).
- <http://www.irrodl.org/content/v3.1/mioduser.html>: revista internațională de cercetare în domeniul învățământului deschis și la distanță (International Review of Research in Open and Distance Learning): „Dezvoltarea climatului social în discuțiile de instruire virtuală” (The Development of Social Climate in Virtual Learning Discussions).
- <http://www.ukstudentchat.com/>: săli de discuții studențești (Marea Britanie).
- <http://www.openp2p.com/lpt/a/3071>: chat-ul ca instrument social.
- <http://www.hyperdictionary.com/computing/chat>: sensul cuvântului „chat”.
- http://en.wikipedia.org/wiki/Emoticon#Basic_examples: lista principală de emoticoane.
- <http://www.newhorizons.org/strategies/literacy/oconnor.htm>: site-ul pe care un magistru în tehnologia educațională studiază impactul limbajului Internet asupra scrisului studenților.

Fișa informațională nr.8

Forumurile de discuții

Introducere

Forumul de discuții este un grup care dezbate un subiect specific. Aceste forumuri au apărut odată cu Internetul și chiar au precedat tehnologiile web.

În cadrul fiecărui forum sunt prezentate o serie de texte în formă de mesaje electronice. În lume există sute de mii de forumuri, cele mai active grupuri primind zilnic sute de mesaje noi. Acestea sunt divizate în curente. Numele expeditorului, data și ora expedierii mesajului se înregistrează și se afișează pe ecran.

Popularitatea forumurilor este imensă, de aceea majoritatea serverelor și programelor de navigare le pun la dispoziția utilizatorilor interesați.

Aplicații pedagogice

- Forumurile de discuții sunt resurse utile de informare și comunicare.
- Acestea oferă diverse teme pentru dezbateri, contribuind la perfecționarea aptitudinilor de comunicare și cercetare ale studenților.
- Profesorii au posibilitatea de a face schimb de informații și de a împărtăși experiența proprie referitor la un subiect sau metodologia de predare.

Probleme etice și riscuri

- Întrucât foarte puține forumuri de discuții sunt moderate în permanență, iar utilizatorii nu pot fi tot timpul supravegheați, există un teren fertil pentru activități ilegale, cum ar fi răspândirea materialelor protejate de dreptul de autor sau a pornografiei juvenile.
- Forumurile au propriile lor convenții sociale numite "netichete" (<http://en.wikipedia.org/wiki/Netiquette>).
- Anonimatul permite unor utilizatori ai forumurilor să plaseze cu rea-credință mesaje critice și să manifeste un comportament antisocial, un exemplu constituind polemica incendiară (<http://en.wikipedia.org/wiki/Flaming>).
- Usenet (<http://en.wikipedia.org/wiki/Usenet>) este o rețea care oferă su port forumurilor de discuții. Prestatorul dvs. de servicii Internet selectează pentru

dvs forumurile ([http://en.wikipedia.org/wiki/ Internet_service_provider](http://en.wikipedia.org/wiki/Internet_service_provider)). De asemenea, pot fi găsite servere publice, care oferă acces la forumurile de discuții.

- Multe forumuri pot fi accesate prin intermediul unui „client news”. Acesta este inclus în unele programe, de exemplu în Outlook Express. Consultați <<http://www.microsoft.com/windows/ie/using/howto/oe/gettingnews.mspx>> pentru informații privind accesarea forumurilor cu sau fără utilizarea programului Outlook Express.
- Chiar dacă forumurile de discuție acoperă o gamă variată de subiecte specializate, dvs. puteți crea un forum personal, dacă doriți. Totuși, crearea unui forum este foarte dificilă, deoarece cele opt categorii originale (numite “Big 8”) au adoptat o procedură lentă și democratică pentru acceptarea noilor grupuri. Trebuie să trimiteți sugestiile dvs. la news. groups.
- Forumul de discuții “alt” (http://en.wikipedia.org/wiki/Alt_hierarchy), care nu face parte din cele opt categorii, este mai anarhic. Ideile dvs. privind lansarea unui nou grup le puteți plasa pe forumul alt.config

Sugestii practice

- Fiți precauți când publicați adresa dvs. de e-mail, deoarece puteți primi mesaje nesolicitate sau de la alte forumuri de discuții, sau de la spameri, care colectează e-mail-urile cu ajutorul roboților (web bots) (vedeți Fișa informațională nr.6 despre spam).
- Când vă înregistrați la un forum de discuții, informați-vă în prealabil asupra întrebărilor adresate frecvent (FAQ) (<http://en.wikipedia.org/wiki/Faq>), pentru a afla care sunt regulile de utilizare și „neticheta” forumului. Diferite forumuri au diferite reguli.
- Plasați mesaje cât mai succinte, dar asigurați-vă că ați inclus toată informația relevantă. De exemplu, când căutați soluții pentru o problemă tehnică, includeți în mesaj detalii despre programele și echipamentele tehnice pe care le utilizați.

Informații complementare

- <http://groups.google.com/>: site-ul conține o listă completă a forumurilor de discuții și o arhivă de peste 1 miliard de contribuții.
- <http://www.dartmouth.edu/~webteach/articles/discussion.html>: indicații ale Colegiului din Dartmouth privind discuțiile online în clasă.
- <http://www.faqs.org/faqs/usenet/creating-newsgroups/part1/>: sfaturi de la David Lawrence și Russ Allbery privind crearea unui forum relevant pentru cele opt categorii "Big 8".
- <http://en.wikipedia.org/wiki/Newsgroups>: informație din Wikipedia despre forumuri.
- <http://www.newzbot.com/>: Newzbot are mai multe resurse Usenet, permițând căutarea serverelor publice ce găzduiesc forumuri de discuții.

Fișa informațională nr.9

Bibliotecile mondiale

Care e diferența între o bibliotecă online și o bibliotecă digitală?

Ideea originală, ce a stat la baza Internetului, a fost de a crea o bibliotecă electronică pentru a accelera și a facilita accesul la informație: vedeți <http://www.livinginternet.com/i/ii_summary.htm>. În multe privințe acest scop a fost realizat: astăzi Internetul funcționează ca o bibliotecă uriașă. Actualmente peste 18 mii de biblioteci sunt prezente în Internet și au o pagină web la <<http://www.libdex.com/>>.

Trebuie să se facă distincție între bibliotecile vizibile pe web (online) și bibliotecile digitale (electronice). Bibliotecile online nu sunt decât o simplă pagină web, care oferă utilizatorilor informația de bază despre programe, activități, colecții și date de contact. Acestea pot cuprinde împrumutul cărților fizice incluse în cataloage, ce pot fi comandate prin Internet. Asemenea servicii sunt oferite atât de bibliotecile universităților și ale altor instituții de învățământ, cât și de multe biblioteci publice.

Bibliotecile digitale oferă servicii de accesare a cărților online, de regulă, în format HTML (<http://en.wikipedia.org/wiki/Html>) ce arată ca o pagină web;ca documente text (ASCII) (<http://en.wikipedia.org/wiki/ASCII>) sau ca documente în format MSWord sau Adobe PDF <<http://www.census.gov/main/www/pdf.html>>.

De ce trebuie să folosim bibliotecile online în instituțiile de învățământ?

- Aptitudinile de cercetare necesare utilizatorilor atât în bibliotecile tradiționale, cât și în bibliotecile online sunt similare. E foarte important ca aceste aptitudini să fie perfecționate.
- În Internet pot fi găsite mii de biblioteci specializate <http://dir.yahoo.com/Reference/Libraries/>, în care ne putem documenta asupra unor subiecte sau programe de studii. Un „joc de pistă” (webquest) este “o activitate interactivă,

în care o parte sau toată informația operată de elevi provine din Internet". Acest model <<http://webquest.org/>> vă poate fi foarte util la crearea activităților de instruire a studenților în sensul utilizării bibliotecilor online, dezvoltând o serie de aptitudini esențiale, cum ar fi cele de cercetare, arhivare, instruire, analiză și evaluare.

Probleme etice

- Căutând informația, persoanele fizice și instituțiile trebuie să aplice criteriile de securitate descrise în fișele nr.15, 16 și 18 privind viața privată, securitatea și comerțul online, precum și criteriile de evaluare din fișa nr.3 privind căutarea informației. Unele biblioteci pot solicita utilizatorilor să achite o cotizație sau să se înregistreze.
- Biblioteci cu plată: acestea solicită achitarea unei cotizații anuale și, uneori, înscrierea utilizatorului la o universitate sau la o altă instituție de învățământ.
- Biblioteci gratuite: aici pot fi găsite doar materialele nerestricționate de dreptul de autor. La originea acestei tendințe stă Proiectul Gutenberg: <<http://promo.net/pg/>>.
- Unele biblioteci pot solicita o simplă înregistrare. Înainte de a vă înregistra, verificați politica de confidențialitate și condițiile de utilizare: <<http://www.netlingo.com/right.cfm?term=privacy%20policy>>.
- Majoritatea bibliotecilor impun utilizatorilor respectarea anumitor reguli sau cel puțin a drepturilor de autor <http://www.gallowglass.org/jadwiga/SCA/libraries.html#Copyright__Plagiarism>. Rețineți că nu aveți dreptul să redistribuiți sau să publicați materialele fără acordul autorului și al editorului, excepție făcând doar materialele din domeniul public.
- Respectarea dreptului de autor este o responsabilitate personală. Cea mai răspândită tentativă este plagiatul, care constă în folosirea unei lucrări străine fără a indica sursa. Citați întotdeauna sursele și cultivați acest obicei și studenților dvs.

Sugestii pentru activități în clasă

- Identificați bibliotecile publice din țara dvs. care au pagini web <<http://dspace.dial.pipex.com/town/square/ac940/eurolib.htm>>. Solicitați studenților să comande o carte din biblioteca publică pentru a o folosi în activitățile curente de cercetare.
- Identificați o bibliotecă specializată care să corespundă tematicii studiate la momentul respectiv <<http://vlib.org/>>. Construiți un „joc de pistă” în jurul resurselor din această bibliotecă sau folosiți un „joc de pistă” de pe <<http://>>

sesd.sk.ca/teacherresource/webquest/webquest.htm>. Puteți găsi „jocuri de pistă” prin utilizarea unui motor de căutare (http://en.wikipedia.org/wiki/Search_engine).

- Identificați un text în aceeași tematică din domeniul public (<http://promo.net/pg/>), redactați-l sau traduceți-l ca parte a unui proiect de publicare a textelor online.
- Poate este cazul să creați o bibliotecă electronică în școala dvs.? Ați putea începe cu o carte pe care s-o transformați într-o pagină web sau text ASCII și s-o depozitați pe serverul școlii. Asociația Internațională a Bibliotecarilor Școlari (IASL) <<http://www.iasl-slo.org/>> oferă informații și sfaturi în acest sens la <<http://www.iasl-slo.org/documents3.html>>.

Sugestii practice

- Încurajând studenții să folosească bibliotecile online, mai întâi asigurați-vă că ei cunosc regulile de bază de utilizare a bibliotecilor și strategiile de căutare: <<http://www.acts.twu.ca/lbr/preface.htm>>.
- Apoi contactați administratorul de rețea din cadrul școlii pentru a verifica dacă serverul școlii dispune de spațiu liber suficient pentru extragerea (<http://www.walthowe.com/glossary/d.html#download>), depozitarea și arhivarea adecvată a fișierelor (http://en.wikipedia.org/wiki/Archiving#-Computing_sense).
- Asigurați-vă că studenții au abilitățile necesare pentru explorarea bibliotecii. Verificați dacă există resurse și dacă funcționează adresa URL (<http://en.wikipedia.org/wiki/URL>).
- Multe fișiere sunt în format Adobe PDF, menit să protejeze drepturile de autor. Pentru ca studenții să poată deschide aceste fișiere, asigurați-vă că ați instalat o versiune recentă a programului Acrobat Reader. Puteți găsi o versiune recentă a programului la <<http://www.adobe.com/products/acrobat/readstep2.html>>.
- Pentru folosirea bibliotecilor online e necesar să aplicați aceleași principii de securitate ca și pentru Internet. Verificați politica de confidențialitate, condițiile de utilizare și scanați fișierele pentru depistarea virusilor.

Informații complementare

- <http://www.netlibrary.net/>: Fundația mondială de cărți electronice oferă mii de texte.
- <http://www.libraryspot.com/>: Library Spot este un centru virtual de resurse bibliotecare cu acces gratuit.
- <http://www.iasl-slo.org/>: Asociația Internațională a Bibliotecarilor Școlari oferă informație amplă, sfaturi și asistență pentru dezvoltarea bibliotecilor școlare.
- <http://www.infomotions.com/alex2/>: Alex Catalogue of Electronic Texts cuprinde documente literare americane și engleze și filozofice occidentale aparținând domeniului public.
- <http://etext.lib.virginia.edu/uvaonline.html>: Biblioteca Universității din Virginia propune texte online, traduse în 15 limbi.
- <http://www.acts.twu.ca/lbr/textbook.htm>: articolul intitulat „Strategii de cercetare: a găsi calea corectă prin ceața informațională” (Research Strategies: Finding Your Way through the Information Fog).
- <http://sesd.sk.ca/teacherresource/webquest/webquest.htm>: propune o listă a peste 1 000 de „jocuri de pistă”.
- <http://www.gallowglass.org/jadwiga/SCA/libraries.html>: articolul intitulat „Cercetarea istorică în biblioteca modernă” (Historical Research in the Modern Library).

Fișa informațională nr.10

Muzica și imaginile pe Internet

Introducere

Internetul, ca o platformă multimedia, oferă un număr mare de mijloace de comunicare, ce includ fișiere audio, video și fotografiile digitale. Aceste resurse au un impact impresionant, deoarece depășesc barierele lingvistice, culturale și naționale.

Problemele juridice majore sunt determinate de violarea drepturilor de autor și de conținutul ilicit.

Drepturile de autor

- În prezent funcționează mai multe legi și acorduri internaționale care protejează drepturile de autor. În 1996 peste 100 de țări au semnat tratatele Organizației Mondiale pentru Proprietate Intelectuală (OMPI) vizând conținutul digital <<http://www.wipo.int/treaties/en/>>.
- Creatorii de materiale audiovizuale beneficiază din oficiu de drepturile de autor, exceptând cazurile concrete în care ei renunță la aceste drepturi.
- Legislația din majoritatea țărilor protejează drepturi de autor pe parcursul a 50-70 de ani după moartea autorului.
- În general, există mai mulți deținători ai dreptului de autor asupra unei compoziții muzicale. Autorul, artistul care interpretează piesa, compania de înregistrare și editorul pot deține drepturi de autor sau "drepturi asociate".
- Pe lângă drepturi patrimoniale, un creator de conținut audiovizual are "drepturi morale" (http://en.wikipedia.org/wiki/Moral_rights). Drepturile morale presupun recunoașterea autorului și interzic modificarea și publicarea lucrării fără acordul autorului.
- Piese muzicale și filmele pot fi cumpărate online (vedeți Fișa informațională nr.18 despre comerțul online). Există câteva site-uri unde poate fi procurată muzică online; de exemplu, iTunes <<http://www.apple.com/itunes/>> și Napster <<http://www.napster.com/>>, însă serviciile similare care propun filme online se află la o etapă incipientă. Deoarece tot mai mulți utilizatori posedă conexiune rapidă, care permite extragerea accelerată a fișierelor voluminoase, procedura de accesare a filmelor din Internet devine obișnuită.

- Procurarea muzicii sau a filmelor online nu oferă dreptul, sau oferă drepturi limitate, de a le copia sau a le răspândi. iTunes, site-ul de muzică online al Apple, de exemplu, permite ca o secvență muzicală să fie copiată maximum în cinci computere din cadrul unei familii: <<http://www.apple.com/itunes/share/>>.
- Industria muzicală a intentat procese penale companiilor de programe P2P, precum și unor utilizatori individuali ai acestor programe. Persoanele care fac fișierele muzicale accesibile într-o rețea P2P (uploader) riscă mai mult de a fi acționate în justiție, decât cele care doar extrag fișierele.
- Creative commons <<http://creativecommons.org/>> este o organizație nonprofit, care propune o soluție de alternativă pentru drepturile de autor.

Conținutul ilicit

- Definiția termenului de conținut ilicit variază de la țară la țară.
- Deseori acest termen se aplică pentru pornografia juvenilă, violența extremă, extremismul politic sau incitarea la ură față de grupurile minoritare.
- Multe țări au o „linie telefonică de urgență”, la care pot fi semnalate cazurile privind răspândirea conținutului ilicit:<<http://www.inhope.org/en/index.html>>.
- Aplicarea măsurilor poate fi dificilă sau lentă din cauza naturii conținutului și locației serverului-gazdă.
- „Linii de urgență” cooperează cu prestatorii de servicii Internet și cu poliția și reprezintă modalitatea cea mai eficientă pentru depistarea conținutului ilicit.
- Inhope este o rețea de „linii de urgență” naționale.

Probleme etice și riscuri

- Între anii 2001 și 2005 vânzările mondiale de discuri s-au redus cu 25 la sută. Mulți observatori atribuie acest fenomen creșterii numărului de accesări ilegale ale muzicii online.
- Industria muzicală a răspuns prin acționarea în justiție a mai multor site-uri și utilizatori individuali.
- Folosind programele P2P (<http://en.wikipedia.org/wiki/Peer-to-peer>) expuneți computerul dvs. riscului de a fi atacat de viruși (<http://en.wikipedia.org/wiki/Viruses>) și programe de spionaj (spyware) (<http://en.wikipedia.org/wiki/Spyware>), care deseori își aleg ca țintă fișierele ce conțin piese muzicale sau imagini.

Aplicații pedagogice

- Instituțiile educaționale, în anumite cazuri, dețin autorizația de a reproduce lucrări și a le aduce la cunoștința publicului. Pentru mai multă informație, consultați legislația din țara dvs. sau directiva 2001/29/EEC din 22 mai 2001.
- Lucrările trebuie să fie utilizate în scopuri strict instructive sau științifice.
- Sursa, în special numele autorului, trebuie să fie indicată, exceptând cazurile în care acest lucru este imposibil.
- Se interzice utilizarea conținutului pentru a obține beneficii economice sau comerciale directe sau indirecte.
- Înainte de a publica fotografiile studenților în Internet, aveți nevoie de acordul în scris al părinților sau al tutorilor.
- Instituția școlară este responsabilă de conținutul publicat pe un site școlar, inclusiv cel produs de copii.

Sugestii pentru activități în clasă

- Discutați despre aspectele morale ale pirateriei audiovizuale.
- Informați studenții despre pericolul pe care-l reprezintă virusii și programele de spionaj.
- Atenționați studenții că extragerea pieselor muzicale și a filmelor protejate de dreptul de autor este pasibilă de amendă.
- Organizați dezbateri la tema conținutului ilicit și prejudiciabil. Investigațiile arată că mulți studenți accesează accidental sau intenționat materialele de acest gen și puțini dintre ei comunică despre aceasta adulților.

Sugestii practice

- Școlile și companiile trebuie să aibă o politică acceptabilă de utilizare (PAU) a Internetului și să informeze despre necesitatea respectării drepturilor de autor și combaterii materialelor cu conținut ilicit.
- Părinții trebuie să atenționeze copiii lor asupra regulilor de utilizare a Internetului.

Drepturile de autor

- Înainte de a utiliza materialul, obțineți acordul autorului.
- Menționați numele autorului sau al producătorului materialului utilizat.
- Pentru a vă edifica asupra posibilităților de folosire de către utilizatorii

Internetului a materialului creat de dvs., citiți clasificările din Creative Commons:
<<http://creativecommons.org/>>.

Conținutul ilicit

- Programele de filtrare pot să vă ajute să blocați unele pagini web ilegale.
- Nici un filtru nu e perfect. De aceea este important să discutați cu studenții regulile de folosire a Internetului.
- Încurajați-i să vorbească despre experiențele lor online.
- Semnalați, prin intermediul unei „linii de urgență”, conținutul ilicit (vedeți Inhope, mai jos).

Informații complementare

- <http://www.wipo.int>: Organizația Mondială pentru Proprietate Intelectuală (OMPI).
- <http://www.pro-music.org/copyright/faq.htm>: pagina Promusic este o bună sursă de informare în problema pirateriei muzicale. Aceasta propune o fișă de informare pentru copii și o pagină conținând întrebări/răspunsuri pentru adulți privind modul de extragere a pieselor muzicale.
- <http://www.inhope.org>: Inhope este o rețea de „linii de urgență” create în scopul semnalării conținutului ilicit depistat în Internet.
- http://www.coe.int/T/E/human_rights/media/: pagina „mass media” a Consiliului Europei conține informații privind activitățile de protecție a drepturilor de autor.
- http://www.europa.eu.int/comm/internal_market/copyright/index_en.htm: informații ale Comisiei Europene despre dreptul la proprietatea intelectuală.
- <http://www.europa.eu.int/scadplus/leg/en/s06020.htm>: informații despre legislația Uniunii Europene în domeniul proprietății intelectuale.
- <http://www.ifpi.org>: Federația Internațională a Industriei Fonografice (FIIF) prezintă un raport juridic general în problema muzicii pe Internet.
- <http://news.bbc.co.uk/1/hi/technology/4663731.stm>: articolul BBC intitulat „Planurile Comisiei Europene privind drepturile de autor în UE” (European Commission plans for EU-wide copyright).

Fișa informațională nr.11

Creativitatea

Internetul favorizează creativitatea

Datorită flexibilității Internetului, actualmente sălile de clasă sunt mai puțin rigide. Această tehnologie, care evoluează continuu, oferă studenților oportunități ample de a explora subiecte de interes pentru ei și de a studia într-o manieră netradițională.

Folosind instrumentele pe care le oferă tehnologia modernă, studenții pot crea materiale de valoare, care pot fi difuzate utilizatorilor din întreaga lume. Ei pot efectua experimente și opera diverse simulări în sala de clasă sau interactiv, prin intermediul Internetului. Internetul globalizează procesul educativ și oferă studenților posibilitatea de a comunica cu studenți din întreaga lume în timp real.

Stimularea creativității prin îmbogățirea cunoștințelor

- Aplicarea cu succes a tehnologiei în sala de clasă oferă studenților șansa de a-și demonstra individualitatea, creativitatea și spiritul inventiv.
- Utilizarea Internetului și a programelor creative permite perfecționarea procesului de instruire în clasa dvs.
- Exprimându-și creativitatea și participând activ la activitățile din clasă, studenții însușesc mult mai ușor disciplinele.
- Prin intermediul Internetului studenții pot contacta cu oameni de artă de oriunde pentru a solicita sfaturi asupra propriilor lucrări. La rândul lor, oamenii de artă pot utiliza chat-ul (vedeți Fișa informațională nr.7), conferințele video (vedeți <http://www.netlingo.com/right.cfm?term=video%20conferencing>) sau întâlnirile virtuale pentru a organiza ateliere virtuale.
- Grație așa-numitelor "table albe" interactive în Internet (http://en.wikipedia.org/wiki/Message_boards), studenții pot lucra împreună, colaborând la realizarea unor proiecte comune. Utilizarea unui nou procedeu - brainstormingul - contribuie la stimularea procesului creativ.

Ce trebuie să facem pentru a nu inhiba creativitatea?

Există un șir de probleme care merită a fi luate în considerare în cadrul educativ.

- Problema accesului: toți studenții din școala dvs. au acces la echipamentul tehnic necesar? Studenții au aceleași oportunități de acces?
- Egalitate: toți studenții – fete și băieți din întreaga lume, indiferent de vârstă sau aptitudini – trebuie să beneficieze de șanse egale pentru a-și valorifica potențialul creativ, adică să știe cum să folosească toate instrumentele tehnologice disponibile pentru a crea.
- Securitatea online: filtrele (http://en.wikipedia.org/wiki/Internet_filter) instalate pentru protecția studenților creează dificultăți la accesarea materialelor necesare? Cum trebuie să procedăm pentru ca studenții să poată opera în siguranță, având totodată acces la toată informația de care au nevoie? (Vedeți Fișa informațională nr.14 despre certificare și filtraj).
- Formarea profesorilor: în multe săli de clasă studenții sunt mai avansați în cunoașterea tehnicii informaționale decât instructorii lor. Profesorii trebuie să beneficieze de toate oportunitățile de instruire disponibile, pentru a putea ghida adecvat studenții sub toate aspectele tehnologiei informaționale și de comunicare.
- Suport tehnic: școala dvs. oferă suportul tehnic necesar, astfel încât programele și proiectele să funcționeze fără dificultăți?
- Un mediu încadrat: creativitatea este modalitatea de exprimare a sentimentelor individuale. În mod normal, nu ar trebui să existe restricții pentru procesul creativ al studenților. Totuși, în cazul Internetului, în special când e vorba de activități creative în grup, de exemplu chat-ul, e important să mențineți controlul asupra lor. Un profesor sau un alt cadru didactic trebuie să fie prezent pentru a ghida discuțiile într-o manieră constructivă.

Creativitatea în serviciul clasei

- Un "joc de pistă" (webquest) <<http://webquest.sdsu.edu/materials>> este o activitate interactivă, în care informația operată de student provine din Internet. Alte resurse privind „jocurile de pistă” sunt disponibile pe următorul site: <<http://sesd.sk.ca/teacherresource/webquest/webquest.htm>>.
- Studenții pot să-și testeze creativitatea prin crearea unor pagini web proprii. Această activitate stimulează în diferite moduri potențialul lor creativ, în special în cazul în care e vorba de grafice și conținut.
- Studenții pot colabora în cadrul proiectelor de elaborare a cărților și a materialelor online, perfecționându-și astfel aptitudinile de scriere și redactare.

- Programul gratuit Hot Potatoes <<http://hotpot.uvic.ca/>> poate fi utilizat pentru a crea jocuri interactive, teste și activități pentru web.
- Studenții pot elabora materiale interactive folosind programe de genul Quia: <<http://www.quia.com/>>.
- Elevii și studenții universităților pot crea un mediu pedagogic tridimensional <<http://www.activeworlds.com/>> aplicând programul Active Worlds. Ei pot crea un mediu ideal, pot amenaja un campus virtual. De asemenea, ei pot conlucra cu alți studenți la realizarea unor proiecte din diverse domenii.

Sugestii practice

- Internetul poate fi un instrument primar de cercetare pentru identificarea informației de bază în diferite domenii. Ulterior studenții pot să aplice cunoștințele acumulate la realizarea unui exercițiu de stimulare a creativității. Tehnologia oferă studenților oportunitatea și libertatea de dezvoltare a capacității și modului de gândire.
- Internetul și alte tehnologii moderne constituie instrumente puternice de comunicare și colaborare între studenții din diferite state și culturi. Studenții n-au avut până acum o astfel de posibilitate de cooperare în sensul exercitării capacităților creative.
- Profesorii au ajuns la concluzia că implementarea tehnologiilor moderne în activitățile practice oferă studenților mijloace de rezolvare a problemelor și posibilitatea de a demonstra că sunt cooperanți și inventivi.
- Nu uitați că pentru atingerea scopului propus e mai bine să vă axați pe procesul de obținere a unui produs, decât pe produsul propriu-zis.
- Studenții care își publică online produsele activităților creative trebuie să respecte drepturile de autor (<http://en.wikipedia.org/wiki/Copyright>) Reamintiți-le să citeze sursele ori de câte ori folosesc materiale realizate de alții.

Informații complementare

Mai multe pagini web pot fi folosite pentru atragerea studenților la realizarea unor proiecte, în care creativitatea este încurajată, iar colaborarea este esențială.

- <http://www.thinkquest.org>: ThinkQuest este un concurs internațional, în cadrul căruia studenții și profesorii prezintă pagini web create de ei axate pe subiecte educaționale.
- <http://www.globalschoolnet.org/GSH>: Global Schoolhouse Cyberfair este un loc pentru reuniuni virtuale, unde părinții, studenții și educatorii pot colabora, interacționa, elabora, publica și descoperi resurse pedagogice.
- <http://www.fpsp.org/>: Future Problem Solvers Program dezvoltă la studenți facultatea de a rezolva problemele într-o manieră creativă, stimulând ingeniozitatea și gândirea critică.
- <http://www.newhorizons.org/strategies/literacy/coulter.htm>: pagina conține un articol semnat de Brad Coulter, un experimentat profesor școlar, care obișnuiește să publice online lucrările studenților tineri scriitori pentru a-i încuraja.
- <http://www.newhorizons.org/strategies/literacy/black.htm>: pe această pagină poate fi găsit articolul unui doctoran la Universitatea din Wisconsin care explorează noile forme literare observate în spațiul cibernetic, forme ce deschid perspective indiscutabile pentru creație în afara sălii de clasă.
- <http://www.thegateway.org>: pagina Gateway to educational materials oferă acces rapid și facil la resursele educaționale. Introduceți termenul "creativitate" în motorul de căutare pentru a găsi informații pentru elaborarea planurilor lecțiilor, idei de exerciții etc.
- <http://webquest.sdsu.edu/materials.htm>: site-ul Webquest oferă materiale de formare și lecturi în domeniul pedagogic.
- <http://sesd.sk.ca/teacherresource/webquest/webquest.htm>: acest site oferă peste o mie de „jocuri de pistă”.

Fișa informațională nr.12

Jocurile

Introducere

Potrivit unui sondaj efectuat de consorțiul SAFT (<http://www.saftonline.org/>) în 2003, mai mult de jumătate din tinerii care folosesc Internetul accesează jocurile online: 70% în Marea Britanie și 90% în țările scandinave.

Există numeroase și diverse categorii de jocuri, de exemplu, jocul arcadei, jocuri de rol, jocuri strategice și jocuri sportive. Acestea pot fi practicate în mod individual sau împreună cu parteneri, în cercuri închise sau alături de mii de navigatori necunoscuți.

Investițiile în crearea jocurilor au crescut rapid în ultimii ani. În 2005, costul mediu al producerii unui joc varia între 5 și 7 milioane dolari SUA, prețul unor titluri depășind 20 milioane dolari SUA. Un raport al DFC Intelligence <<http://www.df-cint.com/>> estimează că în 2010 vânzările globale ale jocurilor video vor atinge 26 miliarde de dolari SUA.

Dezvoltarea individuală și valorile educative

- Jocurile depășesc cadrul lor distractiv: ele sunt activități de grup, adorate atât de copii, cât și de adulți.
- Acestea consolidează creativitatea și interacțiunea și au un rol important în dezvoltarea socială și intelectuală a utilizatorilor.
- Jocurile oferă adulților și copiilor ocazia de a face schimb de idei de pe picior de egalitate (realizându-se astfel comunicarea între generații).
- Copiii învață democrația prin cunoașterea diferitelor sisteme sociale, într-un mediu încadrat de reguli și parametri clar stabiliți.
- Deseori jocurile presupun distribuția și respectarea drepturilor și a proprietății altora, uneori aducând jucătorii în contact cu alte culturi și experiențe culturale. Acestea oferă copiilor un teren fertil pentru dezvoltarea atitudinilor sociale fără frica de a eșua și sentimentul deținerii controlului.
- Deoarece jocurile impun respectarea regulilor și instrucțiunilor, acestea consolidează capacitățile de autodisciplină și autonomie ale copiilor.

- Puzzle-urile și jocurile de societate, de aventură și enigmele oferă jucătorilor posibilitatea de a-și dezvolta gândirea strategică și aptitudinile de rezolvare a problemelor.
- Alte jocuri pot fi utilizate pentru dezvoltarea capacităților motorii și de orientare în spațiu ale copiilor sau în scopuri terapeutice în cazul persoanelor cu handicap fizic.
- Jocurile online sunt utile pentru inițierea debutanților și aprofundarea interesului acestora față de tehnologiile informaționale și de comunicare (http://en.wikipedia.org/wiki/Information_technology).
- Jocurile pot fi incluse aproape în toate programele școlare, de la matematică până la științele sociale și studierea limbilor.

Riscuri potențiale

- Natura violentă a unor jocuri de computer a fost prea ușor asociată cu comportamentul virulent al unor tineri. Totuși, un raport al Consiliului danez media, publicat în 2002, sugerează că violența observată în unele jocuri nu are o influență mai mare asupra tinerilor decât cea din cadrul emisiunilor televizate și filmelor: <http://resources.eun.org/insafe/datorspel_Playing_with.pdf>.
- Studii, al căror scop a fost de a determina numărul tinerilor dependenți de jocurile computerizate, s-au soldat cu rezultate foarte diferite. Până în prezent cercetătorii nu au ajuns la un consens în ceea ce privește o modalitate obiectivă de determinare a etapei la care folosirea computerului poate fi considerată excesivă sau creează dependență. Tinerii pot să joace un număr mare de ore săptămânal fără efecte adverse asupra vieții lor sociale și profesionale. Totuși, în general se afirmă că dependența e o problemă în rândurile unui număr mic de jucători. Această problemă a fost luată în vizor în august 2005, când mass-media au reflectat cazul unui coreean, care a murit după ce a jucat încontinuu 50 de ore.
- Unele jocuri de computer au suscitac acuzăția că sprijină stereotipurile rasiale sau de gen.
- Unele jocuri online oferă posibilitatea de a întâlni persoane necunoscute și de a comunica cu ele.

Sugestii practice

- Sistemele de certificare și de evaluare impun producătorilor din industria jocurilor exigența de a defini și descrie produsele, încurajându-i astfel să manifeste responsabilitate.

Această cerință are menirea de a ajuta cumpărătorii să aprecieze conținutul și limita de vârstă pentru care jocul respectiv este adecvat și să exploreze mai sigur piața de jocuri computerizate.

- Monitorizați numărul de ore pe care copiii îl petrec jucându-se. Întreprindeți măsuri în cazul în care copiii și tinerii lipsesc de la ore sau de la alte activități școlare, consacrand majoritatea timpului jocului.
- Comunitățile jucătorilor pot dezvolta la copii sentimentul de apartenență și credulitatea. Reamintiți-le studenților că partenerii online nu întotdeauna sunt cei care pretind a fi. Este important ca tinerii să nu divulge informațiile personale celor cu care comunică online.

Informații complementare

- <http://www.elspa.com/>: Entertainment and Leisure Software Publishers Association (ELSPA), această asociație este creată pentru a acorda identitate colectivă și specifică industriei informaționale și de jocuri video.
- <http://www.gamestudies.org/>: Game Studies este o revistă internațională, care prezintă studii asupra jocurilor computerizate.
- <http://www.elspa.com/>: pe site-ul Elspa puteți găsi date statistice privind cele mai bune vânzări, știri despre jocuri, descrieri, rapoarte și studii juridice.
- <http://www.pegi.info/pegi/index.do>: site-ul PEGI (The Pan European Games Information) conține informații privind certificarea și evaluarea jocurilor.
- <http://news.bbc.co.uk/1/hi/technology/4118270.stm>: articolul BBC, din iunie 2005, intitulat „Părinții ignoră ratingurile jocurilor” (“Parents ignore game ratings”). Jocuri online pot fi găsite pe Amic Games <<http://www.amicgames.com/>> și Yahoo! Games <<http://dir.yahoo.com/Recreation/Games/>>.
- http://resources.eun.org/insafe/datorspel_Playing_with.pdf: raportul Consiliului danez „Jocul cu focul, despre impactul jocurilor de computer asupra jucătorilor” (“Playing with fire: how do computer games affect the player”).

Fișa informațională nr.13

Studii la distanță

Ce înseamnă studiile la distanță?

Studiile la distanță sunt definite de Wikipedia (vedeți, de asemenea, http://en.wikipedia.org/wiki/Main_Page) drept “o metodă de predare, în care studenților nu li se cere să fie prezenți la ore într-o încăpere specială” (http://en.wikipedia.org/wiki/Distance_learning). Această metodă acordă studenților din toate țările și de toate vârstele posibilitatea de a învăța pe tot parcursul vieții, permițându-le să obțină diplome și certificate de la aproape toate universitățile online din lume.

Studiile la distanță au fost acceptate de generațiile de adulți, care doreau să obțină cunoștințe noi sau avansate stând acasă, executând serviciul militar sau fiind angajați la alte servicii. Cursurile erau fără frecvență, lucrările fiind trimise prin sistemul poștal tradițional. În zilele noastre, studiile la distanță beneficiază enorm de tehnologiile moderne, împânzind Internetul. Studenții pot să obțină diplome fără a intra cel puțin o singură dată în sala de clasă. După cum denotă exemplele de mai jos, studiile la distanță au revoluționat arena educației avansate:

- Cursurile pot fi difuzate în format video sau audio (http://en.wikipedia.org/wiki/Streaming_media) sau în fișiere, ce pot fi imprimate, depozitate pe serverul instructorului (http://en.wikipedia.org/wiki/Web_server).
- Studenții comunică cu profesorul și colegii prin intermediul tablelor de afișaj electronic (http://en.wikipedia.org/wiki/Message_boards), prin e-mail (<http://en.wikipedia.org/wiki/E-mail>) sau chat (<http://en.wikipedia.org/wiki/Chat>).
- Exercițiile sunt plasate într-o cutie de depozitare. Testele și examenele pot fi automatizate și susținute online.
- Materialele pentru curs sunt disponibile imediat și pot fi actualizate cu ușurință.
- Formatul online oferă o flexibilitate incomparabilă, fiecare studiind în ritmul care-i este caracteristic.

Care sunt avantajele studiilor la distanță?

- Internetul este perfect pentru crearea unui mediu de studiu virtual. Studenții pot să stea în localitățile lor în timp ce studiază la o universitate virtuală de peste hotare.
- Accesul la baza de date integrală a materialelor educative oferă tinerilor independență în procesul de studii.
- Studenții dețin controlul asupra procesului de învățământ, profesorului revenindu-i doar rolul de tutore.
- Cursurile nu se limitează la orele clasice ale școlilor și universităților “normale”; astfel fiecare poate beneficia de oportunitatea de a studia de-a lungul întregii sale vieți.
- Studiile la distanță modifică comportamentul profesorului și al studentului. Studenții performanți își dezvoltă capacitățile organizatorice și perseverența, iar profesorul capătă mai multă abilitate în operarea instrumentelor tehnologice.

La ce ar trebui să atrageți atenția atunci când optați pentru un program de studii la distanță?

Ca persoană interesată, trebuie să fiți precaut atunci când alegeți un program de studii la distanță.

- Nu uitați că Internetul nu este un mediu reglementat. Pe lângă instituții legale, ce oferă studii la distanță, există și instituții dubioase. Alegeți cu grijă programul/instituția în care doriți să vă înscrieți.
- Ca și în toate cazurile de schimb de informație prin intermediul Internetului, problemele de securitate întotdeauna sunt esențiale. Virușii (<http://en.wikipedia.org/wiki/Virus>) și hackerii (<http://en.wikipedia.org/wiki/Hacker>) pot cauza daune considerabile sistemului de învățământ la distanță. Nu uitați să consultați fișele informaționale nr.15 și nr.16 despre viața privată și securitate pentru a vedea ce măsuri de precauție urmează să luați.
- Drepturile de autor (<http://en.wikipedia.org/wiki/Copyright>) sunt, de regulă, protejate de legislația din țara de origine a autorului. Totuși, când v-ați înscris într-un program de studii la distanță din altă țară, ar fi înțelept să verificați dacă resursele pedagogice cad sub incidența dreptului de autor internațional.
- Utilizarea echitabilă și plata pentru cursuri constituie subiecte fierbinți: studenții trebuie să folosească rațional mijloacele de instruire puse la dispoziția lor și să plătească pentru cursuri la timp.

Sugestii practice

Internetul transformă radical modalitățile de studiu, de aceea e foarte important ca studenții să aibă acces la toată informația și instrumentele disponibile pentru facilitarea procesului de învățământ. "Scindarea digitală" (digital divide) (http://en.wikipedia.org/wiki/Digital_divide) e considerată a fi un punct crucial în dezvoltarea economică și socială a multor state, iar studiile la distanță pot aprofunda acest decalaj.

Studiile la distanță facilitează instruirea în sens comensurabil. Acestea permit studenților, părinților și profesorilor să se familiarizeze cu instrumentele oferite de Internet. Studiile la distanță oferă studenților posibilitatea de a-și dezvolta noi capacități și de a obține noi competențe pentru a se orienta mai bine în viața lor personală și profesională.

Informații complementare

- <http://www.distancelearningnet.com/>: Distance Learning Network oferă informații despre studiile la distanță, rapoarte privind eficiența acestora, avantaje, dezavantaje și diferite tehnici.
- <http://www.detc.org/otherdownld.html>: site-ul Distance Education and Training Council conține mai multe rapoarte despre studiile la distanță care sunt disponibile gratuit.
- http://dir.yahoo.com/Education/Distance_Learning: Yahoo! dispune de o pagină- repertoriu pentru programe și instituții de studii la distanță.

Fișa informațională nr.14

Certificarea și filtrajul

Certificarea

Certificarea se realizează printr-o marcă de calitate sau o etichetă afișată pe paginile web și software-uri sau integrate în conținutul paginilor web, relevând că produsul întrunește criteriile și standardele stabilite de agențiile de rating, cum ar fi PICS (Platform for Internet Content) și ICRA (Internet Content Rating Association).

Mărcile de calitate protejează minorii, sporesc încrederea publicului față de tranzacțiile online și asigură respectarea legii.

În ceea ce privește conținutul unui site, certificarea constă din introducerea unui cod în HTML-ul paginii, care analizează conținutul acesteia și-i acordă un rating. Acest rating, ce nu poate fi văzut pe pagina propriu-zisă, descrie natura conținutului și este detectat de către mecanismele de filtrare, care ulterior vor bloca sau vor deschide pagina respectivă. Unele pagini web pot fi marcate cu mărci de calitate sau etichete, care relevă că pagina întrunește criteriile stipulate de un cod deontologic. Deseori etichetele semnifică că tranzacția este securizată (vedeți Fișa informațională nr.18 despre comerțul online). Două din cele mai cunoscute mărci de calitate sunt Verisign <<http://www.verisign.com/>> și Trust-e <<http://www.truste.org/>>.

Filtrajul

- Filtrajul este un proces de detectare și blocare a conținutului inadecvat în Internet. Acesta poate fi efectuat cu ajutorul browserelor și serverelor proxy sau prin instalarea unor software-uri de cenzurare.
- Filtrajul poate fi înlocuit cu o altă metodă, cea a "listei albe", care permite accesarea anumitor pagini web, aprobate în prealabil.

Aplicații pedagogice

- Filtrele sunt valoroase, deoarece reduc riscul accesării de către studenți a materialelor inadecvate sau prejudiciabile.

- Problemele pe care le ridică practicarea certificării și a filtrajului furnizează destul material de studiu la tema cetățeniei și/sau societății. Organizați dezbateri asupra subiectului de filtraj online. Este acesta o formă de cenzură necesară și acceptabilă?

Probleme

- Certificarea și ratingul paginilor web rămân în continuare practici bazate în mare parte pe voluntariat, excepție făcând statele în care au fost adoptate legi ce impun respectarea anumitor norme și standarde.
- Actualmente doar un mic procentaj al paginilor web sunt certificate de către autori.
- Serviciile de filtraj certifică paginile potrivit sistemelor proprii de valori și agendelor sociale.
- Filtrele pot bloca și paginile utile, cum ar fi cele despre mijloacele de contracepție sau educație sexuală, din simplul motiv că acestea conțin anumite cuvinte-cheie.
- Guvernele unor țări blochează paginile partidelor sau ale mișcărilor ideologice de opoziție.
- Unii oameni consideră filtrajul o formă de cenzură, care contravine filozofiei Internetului. În opinia altora, dacă nu ar exista programe de filtrare, guvernele ar fi constrânse să reglementeze conținutul online.

Cum se realizează certificarea și evaluarea?

- Pentru a certifica conținutul unui site creat de dvs., urmați instrucțiunile de pe site-urile de rating, de exemplu cel al ICRA <<http://www.icra.org/>>.
- Veți fi rugat să clasificați materialul după anumite criterii.
- Majoritatea browserelor pot fi modificate astfel, încât să filtreze anumite site-uri. În Microsoft Explorer, de exemplu, această operație poate fi găsită la "security options".
- Foarte puține computere sunt vândute cu programe de filtrare deja instalate. Doar un software specializat vă poate ajuta să filtrați paginile web cu maximă atenție. Pe piață pot fi găsite numeroase produse de acest gen.
- Majoritatea programelor vă vor permite să specificați caracterul materialelor pe care doriți să le filtrați sau să le autorizați.

Sugestii practice

- Până la instalarea filtrului, examinați cu atenție modul de funcționare a acestuia, pentru a stabili dacă în procesul de filtrare programul nu ia decizii ideologice sau culturale cu care nu sunteți de acord.
- Recurgeți la asistența electronică cu discernământ și nu vă lăsați induși în eroare de publicitatea mirifică.
- Discutați cu regularitate cu studenții, părinții și cadrele didactice pentru a afla care sunt necesitățile și obiceiurile acestora. Un mediu deschis dezbaterilor va fi benefic studenților, spre deosebire de cenzură sau vânătoarea de vrăjitoare.
- Pentru utilizatorii cei mai tineri ai Internetului, examinați soluțiile de tipul "listelor albe", care permit accesarea doar a paginilor web aprobate în prealabil.
- Experții recomandă ca părinții să manifeste interes față de activitățile online ale copiilor lor și să-și petreacă timpul împreună online.
- Copiii și tinerii trebuie să fie încurajați să vorbească despre materialele inadecvate depistate în Internet. Semnalați conținutul ilicit la o „linie de urgență”: <<http://www.inhope.org>>.

Informații complementare

- <http://www.icra.org/>: ICRA (Internet Content Rating Association) permite site-urilor să aplice certificate conform diferitelor categorii. Această asociație oferă gratuit un filtru propriu.
- <http://www.w3.org/PICS/>: PICS (The Platform for Internet Content Selection) este un alt sistem pentru certificarea conținutului site-urilor.
- http://en.wikipedia.org/wiki/Censorship_in_cyberspace: articolul Wikipedia despre cenzura în spațiul cibernetic.
- <http://www.coe.int/media>: site-ul Diviziunii Media a Consiliului Europei oferă informații despre lucrările care promovează autoreglementarea și responsabilitatea utilizatorilor.
- <http://www.netnanny.com/>: NetNanny și <http://www.cyberpatrol.com/>: Cyberpatrol fac parte dintre cele mai renumite produse comerciale de filtraj.

Informații complementare

- ICRA <<http://www.icra.org/>> și Weblocker <<http://weblocker.fameleads.com/>> oferă programe de filtrare gratuite.
- <http://www.selfregulation.info/>: Selfregulation.info propune analize aprofundate în cadrul proiectului implementat de Universitatea din Oxford.
- <http://news.bbc.co.uk/2/hi/technology/4080886.stm>: articolul BBC intitulat „Mai puțină cenzură” (A little less censorship).
- <http://www.opennetinitiative.net/>: documente ale OpenNet Initiative privind tehnici de filtrare și blocare în întreaga lume.
- <http://www.eff.org/>: EFF (The Electronic Frontier Foundation) are drept scop protejarea libertăților civile pe Internet.
- <http://censorware.net/>: proiectul Censorware.
- <http://europa.eu/int/ISPO/iap/INCOREexec.html>: raportul intitulat „Ratingul conținutului din Internet pentru Europa”(Internet Content Rating for Europe, INCORE) prezintă o sinteză despre autocertificare și filtraj.

Fișa informațională nr.15

Viața privată

Cât de privat este schimbul de informații în Internet?

- Respectul vieții private (<http://en.wikipedia.org/wiki/Privacy>) se referă la gradul de control pe care o persoană îl are asupra accesului și utilizării informației personale.
- Majoritatea utilizatorilor e-mail-urilor (<http://en.wikipedia.org/wiki/Email>) și Internetului (<http://en.wikipedia.org/wiki/Internet>) contează pe faptul că informația personală nu va fi folosită fără acordul lor și că schimbul de informații este privat și securizat. Realitatea, însă, e foarte diferită.
- De fiecare dată când accesați o pagină web sau trimiteți un e-mail, dvs. comunicați informație care ar putea include adresa fizică și adresa informațională (a computerului), telefonul și numărul cardului, date despre profilul dvs. de consumator ș.a.
- Respectarea vieții private este strâns legată de securitate. Nu uitați să citiți minuțios Fișa informațională nr.16 despre securitate.

De ce trebuie să vorbim despre respectul vieții private în clasă sau la domiciliu?

- Aspectele tehnice și sociale ale respectării vieții private oferă subiecte valoroase de instruire. Acestea pot fi examinate în cadrul disciplinei despre tehnologiile informaționale, dar și în cadrul programului consacrat competențelor păstrate de-a lungul vieții.
- Fiecare student trebuie să aibă aptitudinile necesare pentru a naviga pe Internet cu siguranță, acestea incluzând cunoștințe în materie de autoprotejare, comunicare eficientă și responsabilitate față de alții.
- Această temă se bazează pe dimensiunea civică a fiecărui program educațional. Problemele care apar cu privire la respectul vieții private online reflectă problemele sociale care actualmente predomină în majoritatea culturilor. Studiarea motivelor hackerilor (piraiților informaționali) (<http://en.wikipedia.org/wiki/Hacker>), ale crackerilor (http://en.wikipedia.org/wiki/Hacker#Hacker:_Intruder_and_criminal) și ale militanților pentru respectarea vieții private permit obținerea unor bogate resurse pedagogice pentru a discuta principiile și valorile democratice.

Probleme etice

- Respectul vieții private în Internet este unul din cele mai complexe subiecte etice și juridice.
- Fiecare utilizator are dreptul la viața privată și necesită a fi protejat de intențiile malițioase.
- Noi suntem responsabili de toate deciziile pe care le adoptăm cu referire la drepturile noastre sau ale altora, cum ar fi drepturile de autor (<http://en.wikipedia.org/wiki/Copyright>) sau dreptul la proprietate intelectuală (http://en.wikipedia.org/wiki/Intellectual_property).
- Libertatea de exprimare este o valoare acceptată din punct de vedere politic. În viața cotidiană însă, aceasta ridică numeroase semne de întrebare, la care nu există răspunsuri simple. Ce este acceptabil și ce nu este acceptabil? Cum să aplicăm regulile fără a încălca dreptul persoanei la libertatea de exprimare?

Sugestii pentru activități în clasă

- Conturați împreună cu studenții dvs. un cadru de cunoștințe de bază privind dreptul la viața privată. Definiți conceptele, atât cele tehnice, cât și cele sociale, și identificați prejudeciile și miturile pe care ați putea să le discutați. Astfel de întrebări simple ca "Ce înseamnă respectul vieții private?" și "Este oare necesară respectarea vieții private?" ar trebui să genereze discuții aprinse.
- Căutați în Internet pagini web ce tratează subiectul vieții private și folosiți programele traceroute (<http://en.wikipedia.org/wiki/Traceroute>) de localizare a adreselor fizice ale acestora pentru a demonstra diversele probleme geofizice ce guvernează legalitatea în Internet. Explorați alte probleme (culturale, politice și istorice) ce rezultă din aceste localizări. Alegeți, de exemplu, un site de reexpediere a e-mail-urilor (re-mailer) (<http://en.wikipedia.org/wiki/Remailer>) sau un serviciu proxy anonim, lansați programul de localizare, apoi căutați motivele pentru care aceste servicii sunt localizate în țările respective.
- Studiați implicațiile legilor privind dreptul la viața privată, dreptul de autor și libertatea de exprimare în diferite țări sau pentru diferite grupuri de vârstă sau culturale.
- Instruiți studenții în vederea creării unei parole sigure (http://en.wikipedia.org/wiki/Password#Factors_in_the_security_of_an_individual_password).

Sugestii practice

- Regula de aur: nu divulgați informații personale celor pe care nu-i cunoașteți și în care nu aveți încredere.
- Faceți cu regularitate copii de rezervă (back up) (http://en.wikipedia.org/wiki/Back_up) ale sistemului dvs. și adoptați o politică de securitate.
- Actualizați parametrii de securitate ai sistemului dvs. și căutați informații noi despre instrumente adiționale <http://www.epic.org/privacy/tools.html>, care ar completa modalitățile existente de securizare a informației
- Programele antivirus (<http://en.wikipedia.org/wiki/Antivirus>) și sistemele de protecție „parafoc” (firewall) (http://en.wikipedia.org/wiki/Firewall_%28networking%29) sunt o necesitate absolută. Desigur, ați putea lua în considerare și alte instrumente, cum ar fi blocajele ferestrelor (pop-up blockers) (http://en.wikipedia.org/wiki/Pop_up#Add-on_programs_that_block_pop-up_ads) și programele de antispijonaj (anti-spyware) (<http://en.wikipedia.org/wiki/Spyware>). Nu uitați să verificați sistemele cu regularitate.
- Pentru a vă proteja ordinatorul, poșta electronică și conexiunea la Internet, utilizați parole complexe (http://en.wikipedia.org/wiki/Password#Factors_in_the_security_of_an_individual_password).
- Înainte de a comunica informații confidențiale, verificați dacă simbolul lacătului încuiat, ce garantează securitatea serverului, este vizibil pe bara de instrumente. Acest simbol relevă că tranzacția dvs. are loc într-o conexiune securizată.

Cookie-urile

- Un cookie (http://en.wikipedia.org/wiki/HTTP_cookie) reprezintă un fișier text care rămâne în computerul dvs. după ce ați vizitat un site. Acesta nu poate dăuna computerului dvs., dar va comunica informații despre comportamentul și interesele dvs. Cookie-urile transformă navigarea dvs. pe Internet într-o experiență mai personală. Astfel, când, de exemplu, v-ați înregistrat pe un site, la redeschiderea paginii, acesta poate să vă salute prin afișarea numelui dvs.
- Este necesar să determinați gradul de confidențialitate al comportamentului dvs. online. Deoarece cookie-urile pot fi utilizate pentru a afla informații de contact și profilul utilizatorului, acestea constituie un instrument de violare a dreptului la viața privată.
- Pentru a controla datele pe care sistemul dvs. le difuzează în Internet și a șterge cookie-urile nesolicitate, puteți folosi programe de antispijonaj (antispyware) (<http://en.wikipedia.org/wiki/Spyware>).

Protejarea datelor

- Asigurați-vă că ordinatorul dvs. și programele e-mail sunt protejate de parole (<http://en.wikipedia.org/wiki/Password>). Majoritatea computerelor „de familie” au parametrii numelor de utilizator și ai parolelor stabiliți prin default, ceea ce permite accesarea lor prin intermediul parolelor standard cum ar fi “test”. Vedeți <<http://www.netlingo.com/right.cfm?term=default>>. Nu uitați să înlocuiți acești parametri cu o parolă mai sigură și un nume de utilizator.
- E mai bine să codați (<http://en.wikipedia.org/wiki/Encryption>) informația confidențială expediată prin intermediul Internetului. Din fericire, cifrarea a devenit o normă pentru majoritatea tranzacțiilor comerciale online (<http://en.wikipedia.org/wiki/Ecommerce>), dar totuși, înainte de a transmite informații privind numărul cardului sau al conturilor bancare, trebuie să vă asigurați că pagina web este protejată.
- Diferite compartimente ale ordinatorului dvs. pot fi securizate cu ajutorul parolelor. Creați parole pentru mapele ce conțin documente valoroase, de exemplu, proiecte confidențiale, studii, creații originale etc.

Informații complementare

- http://www.coe.int/T/E/Legal_affairs/Legal_co-operation/Data_protection: pagina Direcției Afacerilor Juridice a Consiliului Europei conține informații despre activitățile Consiliului Europei în domeniul protecției datelor.
- <http://www.epic.org/privacy/tools.html>: EPIC (Electronic Privacy Information Center) furnizează o listă de articole și instrumente în domeniul respectării vieții private.
- <http://gemal.dk/browserspy/>: utilizați programul BrowserSpy pentru a afla datele pe care ordinatorul dvs. le pune la dispoziția celor curioși din Internet.
- Sunteți preocupat de libertățile civile? Discuțiile privind respectul vieții private ar putea prelungi pentru un timp cursul în materie de cetățenie: Electronic Frontier Foundation <<http://www.eff.org/>>, Privacy.org <<http://www.privacy.org/>>, Privacy International <<http://www.privacyinternational.org/>> și Privacy.net <<http://www.privacy.net/>>.

Informații complementare

- <http://www.cyberangels.org/>: pagina web CyberAngels conține explicații și materiale didactice simple cu privire la securitatea în Internet.
- <http://www.tucows.com/>: TuCows oferă acces la peste 40 000 de programe gratuite și diferențiate. Acest site promite activarea gratuită, rapidă, locală și sigură a programelor de depistare a virușilor și spionilor informaționali (spyware) .
- <http://www.zonelabs.com/store/content/home.jsp>: Zone Alarm este unul din programele renumite de protecție „parafoc” (firewall). Acesta vă permite să controlați diferite programe care transmit informația prin intermediul Internetului.
- <http://www.cryptoheaven.com>: CryptoHeaven este un pachet de cifrare, care oferă poștă electronică sigură, schimb de fișiere și chat cu cifruri simetrice și asimetrice.
- <http://www.lavasoft.com/>: LavaSoft Ad-aware este un program de antispionaj (anti-trackware), care scanează computerul dvs. și vă protejează viața privată.

Fișa informațională nr.16

Securitatea

Introducere

- Securitatea dvs. online poate fi comparată cu securitatea la domiciliu. Protecția este asigurată prin închiderea și zăvorârea ferestrelor și a ușilor.
- Malware(<http://en.wikipedia.org/wiki/Malware>) este un termen generic pentru programele contagioase, de exemplu, virușii (http://en.wikipedia.org/wiki/Computer_virus), care pot infecta un computer. Malware-urile pot avea mai multe efecte, cum ar fi afectarea programelor din computerul dvs., accesul neautorizat la datele dvs. sau ștergerea datelor.
- Cele mai comune forme de malware sunt virușii (http://en.wikipedia.org/wiki/Computer_virus) și viermii (http://en.wikipedia.org/wiki/Computer_worm), programe ce se autoreplică.
- În pofida numelui, nu toți virușii și alte forme de malware sunt create cu rea intenție.
- În medie, zilnic sunt identificați 10 viruși noi.
- Mulți factori relevanți pentru securitate pot fi aplicați și pentru protejarea vieții private (vedeți Fișa informațională nr.15).

Aplicații pedagogice

- Discutați cu studenții problemele de autoprotecție și responsabilitate. Deoarece mulți tineri sunt mai bine informați decât adulții, încurajați-i să împărtășească cunoștințele și propria experiență colegilor și familiilor lor.
- Mulți hackeri și creatori de viruși sunt foarte tineri. Dezbateți acest subiect în cadrul orelor.

Probleme etice și de securitate

- Insecuritatea computerului dvs. se poate răsfrânge asupra altor computere. Virușii care afectează computerul dvs. pot fi transmiși altor calculatoare.
- Oricine depozitează date personale ale clienților este responsabil de protejarea acestora.

- Pirateria (hacking) (http://en.wikipedia.org/wiki/Hack_%28technology_slang%29) sau alt acces neautorizat la informația ce vizează alte persoane constituie o violare a dreptului la viața privată.
- E important să fiți precaut, dar nu exagerați în ceea ce privește măsurile de securitate! Una din calitățile minunate ale Internetului este accesibilitatea acestuia. Restrângerea drepturilor sau filtrajul excesiv pot fi calificate drept cenzură și reduc accesul la Internet.
- Programele de spionaj (spyware) reprezintă software-uri infiltrate în computere, de obicei în scopuri comerciale. Acestea pot încerca să difuzeze informație publicitară sau să sustragă informațiile bancare. Un dialer este o formă de spyware, prin care modemele culeg numerele fără consimțământul utilizatorului. În general, e vorba de numere de telefon premium.
- Cookie-urile presupun depozitarea informației personale. Pentru mai multă informație, citiți Fișa informațională nr.15 despre viața privată.

Sugestii practice

- Instalați programe antivirus (http://en.wikipedia.org/wiki/Anti-virus_software) și actualizați-le în permanență.
- Instalați fără întârziere corective de securitate. Unele sisteme operaționale și programe se actualizează automat sau vă informează imediat ce un corectiv este disponibil pentru preluare (activare).
- Instalați un program de protecție „parafoc” (firewall) (http://en.wikipedia.org/wiki/Firewall_%28networking%29) pentru a controla traficul informațional.
- Nu lăsați ordinatorul dvs. conectat la Internet, dacă nu e necesar. Abonamentele la debit înalt permit conexiuni nelimitate, dar pot compromite securitatea datelor dvs.
- Evitați să folosiți parole (http://en.wikipedia.org/wiki/Password#Factors_in_the_security_of_an_individual_password) asociate evident cu dvs. Folosiți o combinație din litere și cifre.
- Dezactivați script-urile în browserul dvs. (http://en.wikipedia.org/wiki/Web_browser). Activați script-urile doar în cazurile site-urilor în care aveți încredere.
- Nu deschideți mesajele electronice care vă par dubioase (vedeți Fișa informațională nr.5 despre e-mail).
- Verificați credibilitatea sursei înainte de a activa un fișier în computerul dvs. Trebuie să fiți conștient că programele P2P (http://en.wikipedia.org/wiki/Peer_to_peer) au reputația de a fi distribuitoare de programe de spionaj (spyware) (citiți Fișa informațională 10 despre muzică și imagini).

- Copiați cu regularitate fișierele importante pe un suport extern, CD-romuri, de exemplu.
- Dacă gestionați mai mulți utilizatori sau o rețea, nu uitați că fiecare utilizator are anumite drepturi. Restrângerea drepturilor ce nu sunt absolut necesare vă poate ajuta să evitați probleme de securitate accidentale sau intenționate.
- Administratorii de rețea trebuie să creeze o politică acceptabilă de utilizare (PAU) (<http://en.wikipedia.org/wiki/AUP>) pentru ca beneficiarii să nu pună în pericol securitatea sistemului.
- Cele mai comune ținte ale malware-ului sunt sistemul operațional Windows și browserul Internet Explorer. Luați în calcul și programele numite "surse deschise" (http://en.wikipedia.org/wiki/Open_source) sau Mozilla Firefox: <<http://www.mozilla.org/>>.

Informații complementare

- <http://www.microsoft.com/security/default.aspx>: pagina de securitate a Microsoft-ului.
- <http://www.apple.com/support/security>: pagina de securitate a Apple.
- <http://www.searchsecurity.com>: informații detaliate pentru profesioniștii din domeniul tehnologiilor informaționale.
- <http://www.enisa.eu.int/>: Agenția europeană pentru securitatea rețelelor și a informației.
- http://www.oecd.org/document/42/0,2340,en_2649_34255_155822_50_1_1_1_1,00.html: directivele OCDE pentru securizarea sistemelor informaționale și a rețelelor.
- <http://informationsecurity.techtarget.com/>: revista de securitate informațională.
- <http://www.2privacy.com/>: pagina web 2privacy.com poate evalua online dacă ordinatorul dvs. a fost obiectul intruziunilor externe.
- Sfaturi acordate de guvernul Marii Britanii <<http://www.itsafe.gov.uk/>> și cel al Statelor Unite <http://www.uscert.gov/> în materie de securitate online.
- <http://www.the-dma.org/guidelines/informationsecurity.shtml>: directive privind securitatea informației în cazul comerțului online.

Fișa informațională nr.17

Intimidarea și hărțuirea

Care e legătura dintre Internet și intimidare sau hărțuire?

Intimidarea (<http://en.wikipedia.org/wiki/Bullying>) și hărțuirea (<http://en.wikipedia.org/wiki/Harassment>) au un impact enorm asupra felului în care omul se percepe pe sine însuși și pe semenii săi.

În general, definiția noțiunii de intimidare variază în funcție de persoană. Totuși, pentru majoritatea oamenilor intimidarea reprezintă o acțiune întreprinsă împotriva altei persoane cu scopul de a o răni, repetată în diferite forme de-a lungul unei perioade de timp. De obicei, părinții și copiii nu percep această problemă în același mod.

Intimidarea poate implica contact fizic sau verbal. Actualmente distingem intimidare virtuală via Internet, cum ar fi e-mail-uri agresive sau perverse, comentarii în sălile de chat sau în forumuri sau, în cazurile extreme, construcția unor pagini web cu intenția de a ultragia anumiți indivizi sau grupuri de persoane.

Profesorii s-au confruntat întotdeauna cu problema intimidării și hărțuirii în sălile de clasă sau în exterior. În prezent e necesar să știm cum să reacționăm când ne confruntăm cu intimidarea în Internet.

Cum veți reacționa la cazurile de intimidare sau hărțuire în clasă sau acasă?

- Pentru ca studenții să studieze productiv, ei au nevoie de un mediu în care să se simtă confortabil și în siguranță.
- Dacă un student este hărțuit sau intimidat, procesul de asimilare a materiei este afectat, deoarece el nu se poate concentra, se simte amenințat și își pierde încrederea în forțele proprii. Este responsabilitatea instructorilor și a părinților de a crea condiții benefice de studiu, fie în clasă, fie pe terenul de joc, fie online.

- Studenții trebuie să fie capabili să-și asume responsabilitatea pentru acțiunile proprii, dar intimidarea le subminează încrederea și respectul față de sine.
- Studenții care se simt amenințați (online sau în viața cotidiană) au nevoie de ajutorul unui adult în care să aibă încredere. De asemenea, trebuie să reținem că persoana care intimidează are și ea nevoie de sfaturi, ca să nu se mai comporte astfel.
- Școlile ar trebui să dispună de îndrumare în acest sens. O idee bună ar fi includerea măsurilor de precauție în politica școlii cu privire la Internet.

Probleme etice și de securitate

- Intimidarea și hărțuirea în sălile de clasă pot afecta moralul tuturor studenților, creând o atmosferă de frică și neîncredere, care nu favorizează asimilarea materiei.
- O măsură ar fi introducerea în programa școlară a managementului depășirii furiei și rezolvării conflictelor. Programele de acest gen vor permite copiilor și adolescenților să-și descopere talentele de potențiali mediatori ai conflictelor. Astfel, se va reduce riscul degenerării unor conflicte minore în comportamente amenințătoare, atât online, cât și în viața cotidiană.
- Instituția de învățământ trebuie să adopte o politică explicită, numită politica acceptabilă de utilizare (PAU) (http://en.wikipedia.org/wiki/Acceptable_Use_Policy), pentru a monitoriza folosirea Internetului din cadrul instituției de către studenți și cadrele didactice. Acest document trebuie să releve în mod expres că limbajul vulgar și intimidarea/hărțuirea nu vor fi tolerate. Consecințele pe care le vor suporta cei care utilizează Internetul într-o manieră inadecvată trebuie să fie expuse clar.
- Trebuie să existe o procedură tehnică care să permită monitorizarea modului de utilizare a Internetului, pentru a ști cine e online, unde și când.
- Studenții vor fi informați despre necesitatea de a stopa orice comunicare cu persoana care îi hărțuiește sau îi face să se simtă neconfortabil.
- Studenții trebuie să aducă imediat la cunoștință unui adult în care au încredere incidentul produs și, dacă e posibil, să prezinte materiale incriminatoare. Adultul urmează să aplice procedurile stipulate în PAU a instituției de învățământ.
- Această procedură trebuie să fie similară celei din viața cotidiană. Studentul hărțuit nu va mai comunica cu agresorul și va anunța despre incident o persoană adultă de încredere. Elevul nu trebuie să aibă sentimentul că e necesar să rezolve problema de unul singur.

În rezumat remarcăm că politica școlară privind utilizarea Internetului va include metodele de intervenție pentru rezolvarea conflictelor, instruirea studenților și a cadrelor didactice în vederea reacționării adecvate în cazurile de hărțuire online, pentru sprijinirea persoanelor intimidat sau hărțuite și, dacă e posibil, pentru corijarea agresorilor. Cu o astfel de politică, instituțiile de învățământ vor avea puține probleme generate de intimidare și hărțuire.

Sugestii pentru activități în clasă

- Jocul de rol: studenții participă la un proces simulat de rezolvare a conflictelor. Profesorul distribuie rolurile și organizează grupuri în care studenții sunt responsabili de aplanarea conflictului. Următorul pas este inversarea rolurilor, astfel încât studenții să abordeze problema dintr-o perspectivă total diferită.
- Grupuri de discuție: studenții participă la discuții, este evaluată participarea lor la soluționarea conflictelor și sunt încurajați să-și împărtășească impresiile.

Sugestii practice

Prezentăm în continuare câteva idei pentru a putea face față intimidării și hărțuirii online, mesajelor sau e-mail-urilor amenințătoare:

- Studenții trebuie să fie instruiți să nu deschidă e-mail-urile provenite din surse neidentificate.
- În cazul în care un e-mail este deschis și are conținut ofensator, ștergeți-l!
- Dacă o persoană continuă să vă expedieze e-mail-uri ofensatoare sau hărțuitoare și e posibil (prin intermediul adresei electronice) să aflați de unde acestea au fost trimise, contactați imediat prestatorul de servicii (http://en.wikipedia.org/wiki/Internet_Service_Provider) pentru a-l anunța despre incident.
- Politica școlii privind utilizarea Internetului trebuie să conțină măsuri de contracarare a hărțuirii online.
- Studenții trebuie să știe că pot discuta cu instructorul sau alt adult de încredere despre cazurile de hărțuire online, precum și despre cele produse în alte circumstanțe.

Informații complementare

- <http://www.bullying.org/>: pagina Bullying.org.
- <http://www.stopbullyingnow.com/>: site-ul Stop Bullying Now!
- http://www.media-awareness.ca/english/teachers/wa_teachers/safe_p sage_teachers/risks_bullying.cfm: Să cunoaștem riscurile! Să înfruntăm intimidarea cibernetică!
- <http://www.netalert.net.au/01569-what-iscyber-bullying.asp?qid=10398>: Ce este intimidarea cibernetică?
- <http://www.saferinternet.org/ww/en/pub/insafe/safety.htm>: Anunțați cazurile de intimidare și conținutul prejudiciabil în rețeaua Insafe.

Fișa informațională nr.18

Comerțul online

Introducere

Comerțul online (electronic) poate fi definit drept un conglomerat de servicii, programe și proceduri care permit comercializarea produselor online. Aproape totul poate fi cumpărat online, de la cărți până la vacanțe, de la haine până la produse electronice. De asemenea, puteți plăti pentru servicii, cum ar fi accesul la Internet. Potrivit Forrester Research <<http://www.forrester.com/my/1,,1-0,FF.html>>, se estimează că piața de desfacere online în Europa va crește de la 40 de miliarde de euro în 2004 până la 167 de miliarde în 2009.

Aplicații pedagogice

Tinerii trebuie să fie consumatori bine informați. Întrucât comerțul online ia amploare, este vital ca ei să înțeleagă cum să folosească beneficiile și să evite riscurile determinate de comerțul online.

- Instruiți studenții să caute cât mai multă informație despre vânzător și condițiile tranzacției.
- Invitați studenții, individual sau în grupuri, să caute anumite produse pe site-urile comerciale. De exemplu, să planifice o vacanță pornind de la un buget fix (vedeți Fișa informațională Nr. 3 despre căutarea informației).
- Planificați împreună cu studenții o pagină web de comerț online (pentru a vinde produsele școlare, de exemplu) sau dezvoltați inițiativele de acest fel deja aplicate în cadrul instituției de învățământ. Studiați structura unui site-model de comerț online.

Probleme etice și riscuri

- Protejați datele cardului dvs. Hackerii pot obține informații de acest gen prin accesarea computerului dvs. sau prin spargerea site-urilor nesecurizate care dețin informația dvs.
- De asemenea, infractorii obțin informații despre cardurile sau conturile bancare convingând utilizatorii să ofere aceste date voluntar. Tehnica phishing (<http://en.wikipedia.org/wiki/Phishing>) face parte din această categorie. Atacurile respective sunt deseori îndreptate împotriva utilizatorilor

care efectuează tranzacții prin intermediul paginilor web comerciale sau de plată, infractorii cerându-le să reconfirme datele bancare.

- Deoarece comerțul online deseori presupune plata prin intermediul cardurilor de credit, consumatorii trebuie să-și gestioneze cu multă atenție resursele financiare, pentru a evita supracheltuielile.

Sugestii practice

- Aflați cât mai multe informații despre vânzător sau distribuitor. Site-ul eBay, de exemplu, publică informații despre reputația vânzătorilor, luând în considerare experiența cumpărătorilor și comentariile privind calitatea produselor și a serviciilor prestate. Nu cumpărați de la surse dubioase, în special de la cele cărora li se face publicitate prin intermediul spam-ului (vedeți Fișa informațională nr.6).
- Asigurați-vă împotriva utilizării frauduloase a cardului dvs. Verificați cu atenție înscrisurile bancare pentru a depista orice cumpărătură neautorizată.
- Citiți termenii și condițiile tranzacției. Textul poate fi lung și tehnic, dar nu vă grăbiți să spuneți că l-ați citit integral, dacă nu ați făcut-o.
- Costurile ascunse: poate fi vorba de taxe de livrare impuse de vânzător. În cazul în care comandați produse de peste hotare, în prețul total pot fi introduse și taxele vamale.
- Site-ul e protejat? Simbolul unui lacăt sau al unei chei în partea de jos, pe dreapta, a browserului indică dacă pagina e securizată. Verificați dacă siteul dispune de certificatul Secure Sockets Layer (SSL) (http://en.wikipedia.org/wiki/Secure_Sockets_Layer), care garantează codarea datelor înainte de expediere.
- Trebuie să fiți sigur că dețineți controlul asupra datelor personale. Gândiți-vă bine înainte de a accepta solicitarea distribuitorului de a memoriza datele dvs. sau de a le include în baza sa de date în scop de marketing.

Informații complementare

- <http://www.microsoft.com/office/previous/frontpage/columns/edcolumn04.asp>: pagina Microsoftului despre instruirea în domeniul comerțului online.
- http://europa.eu.int/comm/consumers/redress/index_en.htm: formularul Comisiei Europene privind solicitarea rambursării cheltuielilor în cazul prejudiciilor, disponibil în 11 limbi.
- <http://www.truste.org/>: TRUSTe – o inițiativă mondială, non-profit, independentă, menită să consolideze confidențialitatea în tranzacțiile online.
- <http://www.oft.gov.uk/Consumer/Your+Rights+When+Shopping+From+Home/Online+shopping/default.htm>: informația OFT din Marea Britanie (Office of Fair Trading) despre comerțul online.
- http://europa.eu.int/comm/internal_market/en/ecommerce/: pagina Comisiei Europene privind comerțul electronic.
- Amazon <http://www.amazon.com> și eBay <<http://www.ebay.com/>> sunt două site-uri comerciale foarte cunoscute.
- <https://www.paypal.com/eBay/cgi-bin/webscr?cmd=p/gen/fraud-tipsbuyers-outside>: sfaturile Paypal pentru prevenirea fraudelor.
- <http://news.bbc.co.uk/2/hi/technology/4468745.stm>: articolul BBC intitulat „e-Bay” – cea mai populară marcă online” (eBay ‘most popular brand’ online).
- <http://fr.kelkoo.com/>: Kelkoo este un site pentru compararea prețurilor solicitate de diferiți distribuitori.

Fișa informațională nr.19

A deveni un e-cetățean activ

Să păstrăm drepturile noastre de e-cetățeni

Utilizarea pe larg a Internetului și a noilor tehnologii informaționale stimulează spiritul competitiv și capacitățile profesionale și ameliorează calitatea vieții multor cetățeni.

Participarea tuturor cetățenilor la așa-numita „economie digitală” depinde de dezvoltarea sistemului educațional, care ar educa abilitatea de a analiza critic multiplele categorii de informații pe care le recepționăm (de exemplu, conținutul audiovizual), de a ne forma opinii proprii și de a ne încadra activ în soluționarea problemelor comunitare.

Ce capacități noi ar trebui să posede un cetățean pentru a fi membru activ al societății?

- Tehnologiile informaționale și de comunicare bulversează cu rapiditate viața noastră cotidiană și determină dezvoltarea noilor capacități pentru a fi membri activi ai societății.
- Deoarece Internetul evoluează continuu grație introducerii rețelelor fără fir (http://en.wikipedia.org/wiki/Wireless_network) și tehnologiei mobile 3G (<http://en.wikipedia.org/wiki/3G> mobile technology), se va pune accentul pe capacitatea de a utiliza tehnologiile moderne pentru a recepționa și a transmite informații operativ și eficient, într-o manieră ce transcende instruirea atât în domeniul mass-media, cât și în domeniul Internetului.

Internetul în serviciul cetățenilor

- Internetul face posibilă nu doar publicarea mai rapidă a unui volum mult mai mare de informații, ci și actualizarea constantă a acestora, astfel încât cetățenii să fie la curent cu ultimele progrese din toate domeniile de interes.
- În trecut ne mulțumeam doar cu informația pe care mass-media considerau necesar să ne-o pună la dispoziție. În prezent putem obține informații direct de la sursă.

- Faptul că cetățenii sunt mai bine informați îi face să participe la viața democratică atât din țările lor, cât și la scară pan-europeană.
- Informații geografică, culturală și turistică colectată de către organisme private sau publice vizibile în Internet îmbogățește considerabil viața cetățenilor și o face mai ușoară. În unele țări cetățenii pot să utilizeze Internetul pentru a-și schimba oficial adresa, a-și preschimba pașaportul sau îndeplini alte proceduri, care, în mod normal, necesită foarte mult timp. Nu uitați, totuși, că trebuie să luați în considerare mai mulți factori ce implică securitatea atunci când oferiți informații private online (vedeți fișele informaționale nr.15 și nr.16 despre viața privată și securitate).
- Internetul, de asemenea, permite cetățenilor să participe la discuții online și dezbateri asupra problemelor de interes public sau din viața comunității și chiar oferă posibilitatea de a participa la alegeri online (<http://en.wikipedia.org/wiki/E-voting>).

Problemele etice ale e-cetățeniei

Având acces la informație calitativă, actualizată cu regularitate, cetățenii își pot exercita mai plenar drepturile fundamentale. Totuși, trebuie să fim conștienți de efectele negative pe care ar putea să le aibă tehnologia asupra acestor drepturi, în particular:

- Acces egal la informație: tehnologia digitală a divizat societatea în două: acei care "au" și acei care "n-au". Dacă această situație va persista, democrația riscă să fie compromisă, deoarece cei mai puțin norocoși, care nu au acces la noile tehnologii informaționale, vor pierde treptat capacitatea de exprimare. Fără acces direct la informație, noi nu ne vom putea forma opiniile proprii și vom fi mai ușor manipulați de către cei familiarizați cu noile tehnologii. În plus, informația publică este foarte importantă pentru o societate democratică, fiind, în special, o resursă-cheie pentru activitatea economică. Dacă dorim să oferim oportunități egale, trebuie să asigurăm tuturor cetățenilor acces egal la informație.
- Libertatea de exprimare: tehnologiile informaționale și de comunicare joacă un rol atât de important în viața noastră, încât în curând doar persoanele familiarizate cu aceste instrumente vor fi capabile să se facă auzite.
- Dreptul la viața privată: extinderea vertiginoasă a mijloacelor de transfer și schimb de informații ne obligă să protejăm datele noastre personale și dreptul nostru la viața privată (vedeți mai jos „Sugestii practice”).

Sugestii pentru activități în clasă

- Instruirea civică: o resursă bună, care ar putea servi drept bază pentru instituția dvs. în acest sens, este programul Consiliului Europei privind drepturile omului online <http://www.hrea.org/erc/Library/First_Steps/index_eng.html>. De asemenea, puteți solicita clasei să elaboreze o cartă proprie a drepturilor omului și să aplice noile cunoștințe despre drepturile omului într-un mediu virtual. De exemplu, întrebați studenții cum ar putea transforma Internetul într-un loc mai bun pentru muncă și joacă.
- Istoria: revoluția franceză. Ajutați studenții să facă distincție între fapte și ipoteze, comparând tablourile eroice, revoluționare, ce ilustrează cucerirea Bastiliei, cu relatări moderne. Ei trebuie să fie capabili să explice de ce cucerirea Bastiliei este interpretată diferit? Acest exemplu poate fi legat de conceptele de educație prin mass-media, cum ar fi reprezentarea realității din diferite perspective, în funcție de scop și probe.
- Geografia: invitați studenții să discute despre prezentarea diferitelor regiuni în Internet și analizați modul (importanța, atitudinea) în care anumite regiuni sau locuri sunt tratate pe paginile web.
- Analiza conținutului: alegeți un subiect și apoi căutați informația tematică pe diferite pagini și analizați-o împreună cu studenții. Considerați că diferite organizații au diferite puncte de vedere? Cum credeți, care e cauza? Argumentați-vă poziția.

Sugestii practice

- Fiecare cetățean este în drept să fie la curent cu informația personală adunată și depozitată. Insistați să vi se respecte acest drept și nu comunicați informația personală, decât în cazul în care considerați că este necesar.
- Citiți întotdeauna rândurile tipărite cu caractere mici din chestionare, pentru a ști cum va fi utilizată informația personală, și nu uitați să consultați Fișa informațională nr.15 despre dreptul la viața privată.
- Instruirea prin intermediul instituțiilor școlare și de învățământ superior prin înclinarea balanței spre societatea civilă este cheia participării active a cetățenilor la procesele democratice.
- În prezent multe școli sunt preocupate de implementarea unor programe de expertiză în Internet, pentru a se asigura că studenții vor obține aptitudinile necesare pentru a trăi, a lucra și a se distra în societatea informațională de azi.

Acestea includ:

- abilitățile de navigare în labirintul informației disponibile în Internet;
- dezvoltarea capacității de a discerne informația și de a sesiza dezinformația;
- analiza informației din punctul de vedere al relevanței și validității;
- utilizarea informației la elaborarea proiectelor;
- înțelegerea multiplelor avantaje pe care le oferă un browser și Internetul.

Informații complementare

- Amnesty International <<http://www.amnesty.org/>> și Human Rights Watch <<http://www.hrw.org/>> sunt organizații neguvernamentale care promovează drepturile omului. Amnesty a elaborat un manual multilingv despre drepturile omului, în special pentru educația tinerilor din Europa Centrală și de Est: <http://web.amnesty.org/web/web.nsf/pages/hre_first>.
- http://europa.eu.int/comm/avpolicy/regul/new_srv/pmhd_en.htm: Comisia Europeană oferă informații despre protecția copilului și a demnității umane în serviciile audiovizualului.
- http://www.firstmonday.dk/issues/issue6_4/wilhelm/index.html: un articol din revista științifică First Monday, care identifică patru atribute ale divizării digitale – instruirea, accesul, conținutul și trainingul – și discută despre rolul bibliotecilor și muzeelor în cultivarea acestor capacități.
- <http://www.prospect.org/print/V11/20/barber-b.html>: Globalizing Democracy.
- <http://www.newhorizons.org/strategies/democratic/gimbert.htm>: articolul intitulat „O clasă receptivă: o abordare practică pentru prezentarea idealurilor democratice în viața zilnică a unei clase” (The responsive classroom: a practical approach for bringing democratic ideals into the daily fabric of classroom life).

Fișa informațională nr.20

Tehnologia mobilă

Introducere

În 1983, când telefoanele mobile abia apăruseră pe piață, puțină lume le cumpăra. În 1995, în Uniunea Europeană existau cinci abonamente la 100 de cetățeni. Potrivit Eurostatului (2005), în Uniunea Europeană extinsă, constând din 25 de țări, în 2003, erau 80 de telefoane mobile la 100 de locuitori. Utilizarea telefoniei mobile este un fenomen mondial, extinzându-se cel mai rapid în Africa. Funcțiile tipice ale telefoanelor mobile sunt apelurile și serviciul de mesaje scurte (SMS) (http://en.wikipedia.org/wiki/Short_message_service). Telefoanele multifuncționale, așa-numitele "smartphones", conțin astfel de funcții ca expedierea e-mail-urilor, a imaginilor foto și video. Frontierele dintre tehnologia mobilă și cea informațională se estompează pe măsură ce tot mai multe telefoane mobile posedă navigatoare Internet și programe de e-mail și tot mai multe computere sunt fără fir.

Aplicații pedagogice

- Instruirea bazată pe tehnologia mobilă (M-learning) se axează pe telefoanele mobile, computerele de buzunar (agendele electronice) și asistenții personali (PDA).
- Un raport publicat în 2003 de SRI International relevă că 90% din profesorii care folosesc tehnologia mobilă sunt de părerea că aceasta contribuie pozitiv la asimilarea materiei de studiu de către tineri: <<http://www.intel.com/education/handhelds/SRI.pdf>>.
- Instruirea bazată pe tehnologia mobilă oferă posibilitatea de a personaliza metoda de predare. O școală din Statele Unite ale Americii, de exemplu, a creat o "clasă fără hârtie", utilizând noile tehnologii pentru predarea temelor și acordarea de ajutor celor care studiau engleza ca a doua limbă: <<http://www.paperlessclassroom.org/>>.
- Viitorul instruirii pe baza tehnologiei mobile depinde nu doar de progresul acesteia, ci și de dezvoltarea materialului didactic ce poate fi distribuit prin intermediul mijloacelor tehnice portabile.
- Coreea este considerată unul din pionierii instruirii în baza tehnologiei moderne. Din 2004, studenții au posibilitatea de a prelua textele direct din computerele de buzunar sau din alte mijloace portabile.

- Odată cu progresul tehnologiei, jocurile au devenit tot mai populare; se estimează că jocurile didactice și alte tipuri de instruire neformală vor fi adaptate acestei noi metode de instruire.
- Computerele de buzunar sunt apreciate atât de profesorii care se deplasează, cât și de studenții care lucrează în grupuri sau pe teren.
- Conform unor investigații, utilizarea computerelor de buzunar încurajează studenții să-și asume responsabilitatea pentru munca lor, aceștia pierzând mult mai rar notițele sau exercițiile.
- Deoarece telefoanele mobile sunt atât de populare în rândurile tinerilor, profesorii pot atrage studenții la activitățile pedagogice prin folosirea SMSurilor etc.

Probleme

- S-a constatat că studenții intră în posesia telefoanelor mobile la o vârstă din ce în ce mai fragedă, ceea ce creează motive de îngrijorare. Nu s-a demonstrat științific că expunerea prelungită la radiație, chiar și la doze minime, ar prezenta pericol pentru sănătate.
- Dacă utilizarea computerului la domiciliu în general este controlată de părinți, utilizarea telefoanelor mobile nu mai poate fi supravegheată de ei. Încurajați de această nouă libertate, copiii pot să-și pună părinții în situații financiare ambarasante prin procurarea "cadourilor promoționale" în timpul campaniilor media sau a accesoriilor, de exemplu, sonerii, polifonii etc.
- Telefoanele mobile pot fi folosite ca aparate de supraveghere. Echilibrul dintre securitate și libertate este o problemă controversată.
- Tehnologia Bluetooth (<http://en.wikipedia.org/wiki/Bluetooth>) generează probleme de securitate, cum ar fi pirateria și expedierea mesajelor nesolicitate.
- Moblog-urile (<http://en.wikipedia.org/wiki/Moblog>) reprezintă "blog-uri" sau jurnale intime publicate pe Internet, care sunt susținute prin intermediul telefoanelor mobile. Tinerii care plasează informații și fotografii, prin această metodă se expun riscului.
- Intimidarea prin intermediul telefoanelor mobile devine o problemă tot mai îngrijorătoare. "Happy slappers" (bătăușii veseli) sunt tineri (în special din Marea Britanie) (http://en.wikipedia.org/wiki/Happy_slapping) care folosesc telefoanele mobile pentru a înregistra atacurile, după care plasează imaginile pe Internet pentru a-și umili victimele (vedeți Fișa informațională nr.17 despre intimidare și hărțuire).
- Telefoanele mobile pot să distragă atenția conducătorilor auto și să-i pună în pericol.

- Virușii (http://en.wikipedia.org/wiki/Computer_virus) și viermii (http://en.wikipedia.org/wiki/Computer_worm) au început să afecteze telefoanele mobile începînd cu anul 2004, un exemplu în acest sens fiind viermele "Cabir".

Cum veți proceda?

- Telefoanele mobile sunt populare și relativ ieftine, de aceea sunt procurate fără dificultate.
- Dacă ați cumpărat un aparat, puteți să plătiți cartela în funcție de timpul consumat (veți fi taxat per minut) sau să perfectăți un abonament oferit de un anumit prestator de servicii mobile și să plătiți o taxă lunară pentru servicii.

Sugestii practice

- Sfătuiți tinerii să folosească limitat telefonul mobil, fără a le interzice. Celularul este deosebit de răspândit în rândurile adolescenților și, în unele cercuri, a devenit un atribut esențial pentru comunicare.
- În cazul în care nu vă folosiți de Bluetooth, dezactivați-l, pentru a evita riscurile legate de securitate.
- Ca și în cazul e-mail-urilor, acceptați doar informația primită din surse de încredere.
- Folosiți telefonul moderat. Persoanelor din preajmă ar putea să nu le placă să vă asculte conversațiile.

Informații complementare

- <http://www.e-learningcentre.co.uk/eclipse/Resources/mlearning.htm>: site-ul Learning Centre are drept obiect instruirea prin intermediul tehnologiei mobile.
- <http://www.mobile-phones-uk.org.uk/>: site britanic independent de evaluare a telefoanelor mobile.
- http://www.nestafuturelab.org/research/reviews/reviews_11_and12/11_01.ht cuprinde o analiză a tehnologiei mobile și a programelor de instruire bazate pe această tehnologie – un raport exhaustiv al Universității din Birmingham conținând studii de caz și perspectivele educației prin intermediul tehnologiei mobile.
- <http://www.m-learning.org/>: un program de cercetare și dezvoltare a instruirii prin intermediul tehnologiei mobile a tinerilor supuși riscului excluderii sociale.
- <http://www.w2forum.com/>: forumul mondial al tehnologiilor fără fir.
- http://www.childnet-int.org/downloads/CMPAAA_A4.pdf: publicația online “Copiii și telefoanele mobile, program de acțiuni” a organizației Childnet International.
- <http://www.imcb.org.uk/>: IMCB (Independent Mobile Classification Body).
- <http://www.mdamobiledata.org/mda/>: MDA (Mobile Data Association).
- <http://europe.nokia.com/nokia/0,,76016,00.html>: pagina societății Nokia privind protejarea telefonului dvs. împotriva Bluetooth și alt malware.
- <http://www.bluetooth.com/help/security.asp>: pagină consacrată securității Bluetooth.
- <http://www.vodafone.co.uk/download/CSR%20Parent%20guide.pdf>: ghid destinat părinților, publicat de operatorul de telefonie mobilă Vodafone.

Fișa informațională nr.21

Blog-urile

Introducere

- Termenul “blog” (<http://en.wikipedia.org/wiki/Blog>) este o formă prescurtată a cuvântului “weblog” și denumește un jurnal online, creat și publicat de grupuri sau indivizi.
- Termenul “weblog” a fost inclus în dicționarul Oxford în 2003. Blog-urile sunt un fenomen recent în Internet.
- Deoarece blogerii plasează articole și informații online, această nouă formă de comunicare ocupă o mare parte a traficului forumurilor de discuții (vedeți Fișa informațională nr.8 despre forumuri).
- Deși unii politicieni și personalități celebre din alte domenii au început să-și creeze blog-uri proprii, blog-urile sunt asociate cu oamenii simpli, care recurg la această formă de comunicare pentru a-și exprima opiniile și a vorbi despre viața lor cotidiană.
- Datorită popularității crescânde a blog-urilor, au fost create multe pagini web care oferă programe pentru crearea și publicarea materialelor. Fiecare articol dintr-un blog poate fi comentat, ceea ce oferă oportunități pentru a discuta și a propune idei noi. Blog-urile mobile, cunoscute ca moblog-uri (<http://en.wikipedia.org/wiki/Moblogging>), au apărut recent, grație unei funcții noi a telefonului mobil ca e-mail-ul (vedeți Fișa informațională nr.20 despre tehnologia mobilă).
- Vlogging (<http://en.wikipedia.org/wiki/Vlog>) este o nouă tendință, adepții căreia însoțesc comentariile cu imagini video.
- RSS (http://en.wikipedia.org/wiki/RSS_%28file_format%29) este un format de fișier folosit în prezent pentru a sindicaliza blog-urile. Cei care doresc ca textele lor să fie publicate pe alte pagini web pot face textul accesibil folosind un XML compatibil (<http://en.wikipedia.org/wiki/XML>). XML este un limbaj similar HTML-ului, care, de asemenea, permite informarea utilizatorului. Acesta permite cititorilor să se “aboneze” la conținut și să actualizeze blog-urile pe care le primesc, astfel încât nu au nevoie să viziteze din nou blog-urile pentru a afla alte informații. Pare complicat, dar de fapt e o tehnică comună pentru aproape toate programele de blogging.

Aplicații pedagogice

- Blog-urile oferă studenților posibilitatea de a deține controlul asupra procesului de acumulare a cunoștințelor și de a crea un forum, unde să-și facă publice gândurile și sentimentele.
- Blog-urile pot fi utilizate ca un instrument educativ novator pentru discuții și colaborare. Studenții unui curs de literatură modernă, de exemplu, au folosit blogging-ul pentru a studia romanul „Viața ascunsă a albinelor” (The secret life of bees) (<http://weblogs.hcrhs.k12.nj.us/bees/>). Autorul a scris o introducere la curs și atât studenții, cât și părinții acestora au fost invitați să-și scrie impresiile despre lectura romanului, care au fost ulterior comentate de autor. Vedeți: <<http://weblogs.hcrhs.k12.nj.us/bees/>>.
- Potrivit experților, procesul de blogging cuprinde trei etape. Acestea sunt descrise la adresa <<http://www.thejournal.com/magazine/vault/A4677C.cfm>>. Bloggerii trebuie să adune, să filtreze și să plaseze materiale în permanență. Căutând material pentru comentarii, studenții află treptat diferite teorii și idei și-și dezvoltă capacitatea de a analiza critic conținutul.
- Tehnologia poate servi ca factor motivațional în procesul didactic. Studenții sunt interesați de blog-uri din cauza noutății și a posibilităților de autoexprimare pe care acestea le oferă. Acest interes sporit poate fi folosit ca un vehicul pentru a preda o gamă largă de subiecte.
- Blog-urile oferă studenților oportunitatea de a participa la discuții și de a afla diferite puncte de vedere asupra aceluiași subiect.

Probleme etice și riscuri

- Reamintiți studenților că nu trebuie să plaseze informația personală în paginile publice din Internet. Această problemă este deosebit de acută în cazul blog-urilor, care deseori sunt de natură foarte personală.

Cum veți crea un blog?

- Dacă dețineți cunoștințe tehnice, puteți crea un blog fără ajutorul specialistului. Majoritatea persoanelor folosesc site-uri care oferă instrumente pentru crearea și publicarea conținutului în formă de blog. School Blogs <<http://www.schoolblogs.com/>> și Blogger (vedeți mai jos) sunt site-uri foarte populare, ce oferă servicii gratuite. Acestea propun instrucțiuni simple, care vă vor ajuta să creați un cont, să găsiți un nume pentru blog și să alegeți un model.
- După ce blog-ul dvs. devine operațional, puteți să scrieți și să redactați materialele accesând pagina web centrală. Interfața este în formatul WYSIWYG

(<http://en.wikipedia.org/wiki/WYSIWYG>), foarte ușor de manipulat.

- Vizitatorii blog-ului dvs. pot comenta conținutul făcând click pe un link de comentarii inclus la coada fiecărui articol.
- Nu ezitați să îmbogățiți comentariile cu hiperlegături sau imagini! Butoanele pentru aceste funcții trebuie să fie incluse pe bara de instrumente situată sub fereastra unde introduceți conținutul.

Sugestii practice

- Chiar dacă un blog constituie o posibilitate fantastică de a vă exprima opiniile, s-ar putea să doriți să păstrați un grad de confidențialitate folosind un pseudonim și necomunicând anumite date personale.
- Copiii și tinerii ar trebui să fie foarte atenți și să nu plaseze date personale pe un blog.
- Respectați drepturile de autor și nu folosiți designul altor bloggeri fără a le cere acordul în prealabil.
- Creați propriul dvs. blog pentru a vă familiariza cu această tehnică, până a aplica metoda în clasă. Ați putea obține idei noi consultând alte blog-uri. Pagina The School Blogs (<http://www.schoolblogs.com/>) are peste 4 000 de membri și oferă utilizatorilor posibilitatea de a lansa blog-uri școlare.
- Explicați minuțios studenților conceptul blogging-ului, modul cum a fost creat și aduceți exemple de blog-uri reușite și nereușite. Oferiți-le câteva reguli stricte vizând volumul și frecvența articolelor, subiectelor, imaginilor etc. Solicitați studenților să fie responsabili de un blog, discutați despre experiența lor și comentați alte blog-uri.

Informații complementare

- <http://www.blogger.com/start>: Blogger este un site, care oferă instrumente pentru blogging sau moblogging.
- <http://weblogs.about.com/od/issuesanddiscussions/a/copyrighttips.htm>: conține 14 sfaturi privind protecția drepturilor de autor ale bloggerilor.
- <http://www.eff.org/bloggers/lg/>: ghidul juridic al EFF (Electronic Frontiers Foundation) pentru bloggeri.
- <http://www.dartmouth.edu/~webteach/articles/discussion.html>: sfaturi ale Colegiului din Dartmouth pentru discuții online în sălile de clasă.
- http://news.bbc.co.uk/2/hi/uk_news/education/4194669.stm: articolul BBC, din 23 ianuarie 2005 intitulat „Profesorii predau lecții despre blog-uri” (Academics give lessons on blogs).
- <http://www.weblogg-ed.com>: acest site urmărește tendințele curente ale bloggingului în domeniul educației.
- <http://www.thejournal.com/magazine/vault/A4677.cfm>: articolul din Journal, februarie 2004, intitulat „Livrarea conținutului în blogosferă” (Content Delivery in the Blogosphere).
- <http://www.infotoday.com/MMSchools/jan04/richardson.shtml>: Blogging și RSS – două articole ale Powerful New Web Tools for Educators.
- <http://educational.blogs.com/>: Educational Weblogs.
- http://firstmonday.org/issues/issue9_6/huffaker/: The Educated Blogger: Folosind weblog-urile pentru asimilarea cunoștințelor în sala de clasă.
- <http://www.cesa12.k12.wi.us/teach/write/blogs.html>: instrumente pentru a sprijini K-12 Student Writing.
- [http://www.weblogg-ed.com/stories/storyReader\\$100](http://www.weblogg-ed.com/stories/storyReader$100): Blog Idea File: lista modalităților în care profesorii utilizează blog-urile.
- <http://www3.essdack.org/socialstudies/blogs.htm>: resurse pentru pedagogi.

De ce e necesar un ghid de utilizare a Internetului? În ultimul deceniu tehnologia Internet, care recent a fuzionat cu tehnologia mobilă, a transformat multiplele fațete ale vieții sociale în toate țările, modificând stilurile de muncă și de odihnă ale oamenilor și înaintînd mai multe cerințe față de ei ca cetățeni activi și democratici. Ghidul de față este un ghid pentru explorarea pleneră a acestei complexe rețele de informație și comunicare și este destinat părinților, profesorilor și tinerilor din toată Europa.

Ghidul cuprinde 21 de fișe informaționale, fiecare acoperind un subiect particular din domeniul utilizării Internetului, de la căutarea informației pentru crearea blog-urilor pînă la comerțul online și e-cetățenie. Aceste fișe informaționale oferă profesorilor și părinților un know-how tehnic suficient, care le permite să însoțească tinerii și copiii în călătoriile lor de descoperire a noului. Fișele inserate în această carte relevă considerentele etice și de securitate care trebuie respectate în utilizarea Internetului, evidențiază posibilitățile de valorificare a Internetului și a tehnologiei celulare în scopuri didactice, oferă idei pentru activități constructive în sălile de clasă și la domiciliu, sugestii practice și un spectru larg de definiții și linkuri spre paginile web, ce conțin exemple și informație detaliată.

Centrul Independent de Jurnalism

Această carte se distribuie gratuit. Persoanele care doresc să intre în posesia acestei cărți se pot adresa la Centrul Independent de Jurnalism pe următoarea adresă:

Str. Șciusev 53,
MD2012, Chișinău, Moldova,
tel: +373 22 213652, 227539,
fax: +373 22 226681
<http://www.ijc.md>

Consiliul Europei și Uniunea Europeană

Acționează împreună pentru a promova drepturile omului, democrația și statul de drept. Consiliul Europei (CoE) și Uniunea Europeană (UE) sunt organizații separate, cu roluri diferite, dar complementare.

- Consiliul Europei cooperează cu cele 47 de state membre ale sale pentru a consolida drepturile omului și democrația pe întregul continent și dincolo de acesta.
- UE are în vedere atât economic, cât și politic, cele 28 de state membre ale sale, prin armonizarea legislației și a practicilor în anumite domenii de politici.
- UE a creat Parteneriatul Estic în scopul cooperării mai strânse cu vecinii săi din Europa de Est: Armenia, Azerbaidjan, Belarus, Georgia, Republica Moldova și Ucraina.
- Cele două organizații conlucrează strâns, în domeniile de interes comun, în special în materia de promovare a drepturilor omului și a democrației în Europa și în regiunile învecinate.
- Cooperarea dintre Uniunea Europeană și Consiliul Europei permite fiecărei organizații să beneficieze de competențele specifice ale celeilalte, astfel susținându-se reciproc în activitatea lor.

Cele 47 de state membre ale Consiliului Europei:

Albania, Andorra, Armenia, Austria, Azerbaidjan, Belgia, Bosnia și Herțegovina, Bulgaria, Croația, Cipru, Republica Cehă, Danemarca, Estonia, Finlanda, Franța, Georgia, Germania, Grecia, Ungaria, Islanda, Irlanda, Italia, Letonia, Liechtenstein, Lituania, Luxemburg, Malta, Republica Moldova, Monaco, Muntenegru, Olanda, Norvegia, Polonia, Portugalia, România, Federația Rusă, San Marino, Serbia, Republica Slovacă, Slovenia, Spania, Suedia, Elveția, Fosta Republică Iugoslavă Macedonia, Turcia, Ucraina, Marea Britanie.

Cele 28 de state membre ale Uniunii Europene:

Austria, Belgia, Bulgaria, Croația, Republica Cipru, Republica Cehă, Danemarca, Estonia, Finlanda, Franța, Germania, Grecia, Ungaria, Irlanda, Italia, Letonia, Lituania, Luxemburg, Malta, Olanda, Polonia, Portugalia, România, Slovacia, Slovenia, Spania, Suedia, Regatul Unit al Marii Britanii și al Irlandei de Nord.

RON

Consiliul Europei este organizația principală a continentului în privința drepturilor omului. Ea cuprinde 47 de state membre, inclusiv cele 28 ale Uniunii Europene. Toate statele membre ale Consiliului Europei au semnat Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, un tratat conceput în scopul protejării drepturilor omului, democrației și statului de drept. Curtea Europeană a Drepturilor Omului supraveghează implementarea Convenției în statele membre.

www.coe.int

Uniunea Europeană reprezintă un parteneriat economic și politic unic între 28 de țări democratice europene. Obiectivele sale sunt promovarea păcii, prosperității și libertății pentru cei 500 de milioane de cetățeni într-o lume mai bună și sigură.

Pentru ca acestea să se întâmple, țările membre UE au înființat organisme care să conducă și să adopte legislația UE. Principalele organisme sunt Parlamentul European (care reprezintă cetățenii Europei), Consiliul Uniunii Europene (care reprezintă guvernele naționale) și Comisia Europeană (care reprezintă interesele comune ale UE).

<http://europa.eu>

Funded
by the European Union
and the Council of Europe

EUROPEAN UNION

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Implemented
by the Council of Europe